

Примітка 1. Інформація про кредитну спілку

Кредитна спілка «Бойківщина» (далі – кредитна спілка), код ЄДРПОУ 23955635, створена відповідно до Закону України «Про кредитні спілки». Під час виконання своїх функцій керується законодавчими актами України та нормативно-правовими актами державних регуляторів, зокрема: Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг) та з 01.07.2020 р. Національного банку України (далі – НБУ).

Кредитна спілка - заснована і діє на підставі рішення установчих зборів її засновників від 17.10.1996. Державна реєстрація кредитної спілки здійснена Виконавчим комітетом Дрогобицької міської Ради Львівської області 13.05.2004 № запису 1414 120 0000 000396. (Свідоцтво серія АОО № 450265).

Реєстрація фінансової установи здійснена Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України 13.05.2004 р. № ріш. 569 (реєстраційний № 14100263), про що видане Свідоцтво серії КС № 188.

Кредитна спілка – неприбуткова організація, яка заснована фізичними особами на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки, **зокрема:**

- надає кредити своїм членам на умовах їх платності, строковості та забезпеченості в готівковій та безготівковій формі. Отримувати кредити від імені членів кредитної спілки можуть також фермерські господарства та приватні підприємства, які знаходяться у їх власності. Розмір кредиту, наданого одному члену кредитної спілки, не може перевищувати 20 відсотків від капіталу кредитної спілки;
- залучає на договірних умовах внески (вклади) своїх членів на депозитні рахунки як у готівковій, так і в безготівковій формі. Зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом не можуть бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки;

Для кредитної спілки отримання прибутку не є метою її діяльності.

Членами кредитної спілки є громадяни, які належать до Всеукраїнської громадської організації «Бойківське етнологічне товариство».

Кредитна спілка є фінансовою установою, виключним видом діяльності якої є надання фінансових послуг, передбачених Законом України «Про кредитні спілки». Реєстрація фінансової установи здійснена Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України 13.05.2004 № ріш. 569 (реєстраційний № 14100263), про що видане Свідоцтво серії КС № 188.

Кредитна спілка здійснює діяльність, яка потребує отримання ліцензій відповідно до вимог чинного законодавства, зокрема діючими ліцензіями на дату затвердження звітності є::

	Номер рішення Нацкомфінпослуг	Дата видачі	Термін дії
Ліцензія на залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення	№162	26.01.2017	Безстрокова
Ліцензія на надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту	№163	26.01.2017	Безстрокова

Місцезнаходження, за яким знаходиться та здійснює діяльність виконавчий орган кредитної спілки, є адреса: 82100, Львівська обл., м.Дрогобич, площа Ринок, буд.15.

Кредитна спілка здійснює діяльність через відокремлені підрозділи. На звітну дату до структури кредитної спілки входять 9 структурних підрозділів, у т. ч.: центральний офіс кредитної спілки та 8 зареєстрованих відокремлених структурних підрозділів у вигляді відділень (на 31.12.2019 - 9 структурних підрозділів, у т. ч.: центральний офіс та 8 відокремлених підрозділів), які розташовані у Львівській та Закарпатській областях.

Органами управління кредитної спілки є загальні збори (*вищий орган управління*), спостережна рада, ревізійна комісія, кредитний комітет, правління. Виконавчим органом є правління кредитної спілки, яке здійснює управління поточною діяльністю кредитної спілки. Правління вирішує всі питання діяльності кредитної спілки, крім тих, що належать до компетенції загальних зборів, спостережної ради та кредитного комітету. Правління кредитної спілки очолює голова правління. Нагляд за діяльністю правління здійснює спостережна рада кредитної спілки, члени якої обираються загальними зборами членів

кредитної спілки у відповідності до чинного законодавства.

Ця фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року (включаючи порівняльні дані), затверджена до випуску рішенням голови правління кредитної спілки 15.02.2021.

Примітка 2. Економічне середовище, в умовах якого кредитна спілка здійснює свою діяльність

Діяльність кредитних спілок в Україні відбувається в умовах політичних та економічних змін, в умовах фінансової нестабільності, змін законодавства та в умовах спалаху та поширення пандемії COVID-19.

Коронакриза співпала із запровадженням нових нормативів діяльності кредитних спілок, із зміною звітності до регулятора ринку фінансових послуг та із зміною регулятора.

З 1 липня 2020 року відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» від 12.09.2019 р. регулятором небанківського фінансового ринку, в т.ч. кредитних спілок став НБУ.

Для підвищення ефективності нагляду НБУ розпочав впровадження ризик-орієнтованого підходу з урахуванням суспільної значимості установ (пропорційний підхід). Як зазначено у Білій книзі щодо регулювання небанківського фінансового сектору для кредитних спілок Національний банк запровадить нову модель регулювання та нагляду, яка передбачатиме розширення можливостей для кредитних спілок надавати нові види послуг, удосконалені вимоги до ліцензування і корпоративного управління, ризик-орієнтований пруденційний нагляд і нагляд за ринковою поведінкою, комплексний аналіз платоспроможності, систему завчасного попередження ризиків, і виведення кредитних спілок з ринку. Для цих цілей НБУ оновлює нормативно-правову базу з регулювання діяльності небанківських фінансових установ.

Передача функцій державного регулятора може мати різні наслідки для кредитних спілок. Керівництво кредитної спілки стежить за розвитком подій в поточній ситуації та вживає усі необхідні заходи, в разі необхідності, для мінімізації негативного впливу, наскільки це можливо.

Крім зазначеного, спалах коронавірусної інфекції COVID-19 та суворі обмеження, спрямовані на стримування її поширення, уже суттєво вплинули і продовжують впливати на економіку України, а невизначеність щодо сценарію розгортання подій і строків подолання пандемії надзвичайно ускладнює прогнозування майбутнього. Ці події створили безпрецедентний для багатьох компаній, в т.ч. кредитних спілок, рівень невизначеності та ризику. Ця ситуація може мати вплив як на безперервність діяльності кредитних спілок, так і на різні аспекти їх фінансового звітування.

Серед небанківських фінансових установ кредитні спілки виявились найвразливішими до карантинних обмежень. У березні 2020 року кредитні спілки було віднесено до установ, офісам яких на певний період було заборонено приймати клієнтів. На законодавчому рівні було запроваджено обмеження щодо нарахування штрафів та пені за прострочення повернення кредитів. Це, у свою чергу, призвело до зниження та погіршення якості кредитного портфеля, оскільки традиційно кредити кредитних спілок забезпечуються лише поруками. У першому півріччі спостерігалось загальне зниження фінансової активності осіб старшого віку, кількість яких серед членів кредитних спілок досить значна. Погіршення якості активів кредитних спілок через неповернення кредитів позичальниками призвело до збитків.

Враховуючи те, що у зв'язку із заходами, що вживаються для стримування поширення вірусу існує велика кількість невідомих факторів, в т.ч. зростання безробіття, обмеження, а в окремих випадках, й зупинення діяльності бізнесу, - керівництву кредитної спілки складно висловити точність у своїх прогнозах. Однак, керівництво кредитної спілки вважає, що прямий вплив від зазначених подій може позначитись на зміні справедливої вартості фінансових активів через їх знецінення. Через обставини, пов'язані з пандемією, існує вірогідність того, що позичальники кредитної спілки можуть зазнати фінансових труднощів та будуть неспроможні обслуговувати кредитну заборгованість за визначеними у договорах графіками, наслідком чого може бути потенційне збільшення очікуваних кредитних збитків. Необхідність перерахунку забезпечень за кредитами, а також тимчасовий період «кредитних канікул», що встановлюється кредитною спілкою для своїх членів, може призвести до зростання витрат чи зниження доходів, що позначиться на фінансових результатах кредитної спілки. Керівництво кредитної спілки усвідомлює, що значного росту кредитування, на який він очікував цього року, ймовірно, не відбудеться і це як, непрямий

вплив, може обмежити потенціал подальшого нарощування доходів. Водночас, зазначені події вже змусили кредитну спілку розпочати перегляд своїх внутрішніх процесів, шукати нові можливості для нарощування операційної ефективності.

Зазначені чинники можуть мати різноспрямований вплив на результати діяльності й фінансовий стан кредитної спілки. Однак міра такого впливу наразі не може бути достовірно визначеною. Керівництво кредитної спілки ретельно стежить за поточним станом розвитку подій і вживає необхідних заходів для послаблення впливу негативних чинників.

Представлена фінансова звітність відображає оцінку керівництва щодо можливого впливу умов здійснення поточної діяльності на операції та фінансовий стан кредитної спілки. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінок керівництва кредитної спілки.

Примітка 3. Основи подання фінансової звітності

На виконання вимог ст.12¹ Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», фінансова звітність кредитної спілки станом на 31.12.2020, була складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ) та тлумачення до них, затверджених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку уключаючи всі раніше прийняті діючі МСФЗ, які опубліковані на офіційному сайті Міністерства фінансів України.

Відповідно до МСБО 1, кредитна спілка розкриває інформацію стосовно попереднього періоду щодо всіх сум, наведених у фінансовій звітності поточного періоду. Ця фінансова звітність містить:

- звіти про фінансовий стан на 31.12.2019 р. та на 31.12.2020 р.
- звіти про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2020 та за 2019 роки;
- звіти про рух грошових коштів, складені за прямим методом за 2020 та 2019 роки;
- звіти про власний капітал за 2020 роки та за 2019 та
- примітки, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик, порівняльну інформацію та інші пояснення.

Особливості розкриття інформації в фінансовій звітності, які враховують специфічні особливості діяльності кредитних спілок, представлено у примітці 6.

Враховуючи достатній рівень капіталу кредитної спілки та її фінансовий стан, керівництво кредитної спілки вважає обґрунтованим в зазначених умовах складання цієї фінансової звітності на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Національною валютою України є гривня. Гривня є також валютою обліку кредитної спілки і валютою подання цієї фінансової звітності. Усі фінансові дані подані у гривнях, округлених до тисяч.

Примітка 4. Принципи облікових політик

Фінансова звітність була підготовлена на основі облікових політик та облікових оцінок, чинних станом на 31 грудня 2020 року, як описано нижче. Вони використовувались в усіх періодах, що представлені у фінансовій звітності.

Огляд стандартів, поправок та інтерпретацій МСФЗ, які випущені але ще не є чинними, і тих які не були прийняті раніше кредитною спілкою представлено у примітці 5.

Основами оцінки, що застосовувались під час складання фінансової звітності, є історична собівартість, за винятком статей, зазначених в основних положеннях облікової політики, що наведені нижче, коли використовуються такі види оцінки, як амортизована собівартість або справедлива вартість.

1. Фінансові інструменти. Основні методи оцінок

Визнання, первісна оцінка та припинення визнання

Кредитна спілка визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли вона стає стороною договірних домовленостей щодо цього інструмента.

Операції з фінансовими інструментами визнаються в звіті про фінансовий стан на дату розрахунку, тобто на дату його надання (отримання) і первісно оцінюються за справедливою вартістю, скоригованою на *витрати на проведення операції*, за винятком тих, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, які первісно оцінюються за справедливою вартістю.

Справедливою вартістю фінансового інструменту під час первісного визнання є ціна операції (тобто вартість наданих або отриманих коштів) скоргована на витрати на проведення операції, за винятком тих, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, які первісно оцінюються за справедливою вартістю.

Витрати на проведення операції - це додаткові витрати, на придбання, випуск або вибуття фінансового активу чи зобов'язання і які не були б отримані (сплачені), якби операція не відбулася. Витрати на проведення операції, наприклад, включають виплати та комісійні, сплачені за надання (отримання) фінансового інструменту, витрати на реєстрацію та оцінку заставного майна, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності і т.ін.

Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими інструментами, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Прибуток або збиток при первісному визнанні виникає лише тоді, коли є різниця між справедливою вартістю та ціною операції (угоди), підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або метод оцінки, який у якості базових даних використовує лише дані з відкритих ринків.

За відсутності активного ринку основою для визначення поточної справедливої вартості є дані про останні договори, здійснені між непов'язаними сторонами. Суми, що отримані під час проведення примусових операцій (вимушений розпродаж майна в рахунок погашення боргів, під час ліквідації тощо), не є справедливою вартістю.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, щодо яких немає інформації про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як дисконтування грошових потоків та аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування.

Якщо вплив дисконтування майбутніх грошових потоків, що очікується отримати від таких фінансових інструментів, є несуттєвим справедлива вартість визначається в сумі собівартість операції при визнанні фінансового інструменту.

Застосування методики оцінки може потребувати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій фінансовій звітності інформація розкривається в тих випадках, за яких заміна такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни сум прибутку, доходів, витрат, загальної суми активів чи зобов'язань.

Подальша оцінка фінансових активів та фінансових зобов'язань описана нижче.

Кредитна спілка **припиняє визнання фінансових активів**, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Кредитна спілка припинила здійснювати контроль над активом.

Кредитна спілка може **припинити визнавати** (списати з балансу) **фінансове зобов'язання** тільки після його погашення, тобто коли зобов'язання буде погашено, анульовано або припинено з закінченням терміну його дії, або при звільненні позичальника від зобов'язань кредитором або за законом.

Подальша оцінка фінансових активів

В залежності від бізнес - моделі, використовуваної кредитною спілкою для управління фінансовими активами, та від характеристик фінансового активу, пов'язаних з передбаченими договором потоками грошових коштів, фінансовий актив оцінюється :

- за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка (отримання в зазначені терміни потоків грошових коштів, які є виключно платежами основного боргу та відсотків на непогашену суму основного боргу); або
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків; і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів на непогашену частину основної суми.

Всі інші фінансові активи класифікуються як оцінювані за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента.

Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі гонорари та комісійні виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Кредитна спілка не отримує ніяких додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, тому ефективна ставка відсотка дорівнює номінальній ставці, тобто тій, що визначена договором.

Класифікація фінансових активів після первісного визнання не змінюється, так як властиві обмеження щодо господарської діяльності кредитної спілки не дозволяють змінювати свою бізнес-модель з управління фінансовими активами. Класифікація фінансових зобов'язань після первісного визнання не підлягає зміні.

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредитна спілка здійснює оцінку знецінення у відповідності до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» для активних операцій, облік яких ведеться за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. У відповідності з загальним підходом в залежності від міри погіршення кредитної якості з моменту початкового визнання кредитна спілка відносить фінансові інструменти до одної з наступних стадій оцінки знецінення:

- **Стадія 1.** Умови договору **виконуються** (для договорів без прострочення або до 30 днів прострочення). Відсутнє значне зростання кредитного ризику. Застосовується колективне резервування для кредитів без історії кредитних проблем (тобто якщо ніколи не було простроченості ≥ 30 днів), яке має 1-річний період спостереження очікуваних кредитних збитків.
- **Стадія 2.** Умови договору **виконуються не повністю**. Відбувається значне зростання кредитного ризику. Застосовується колективне резервування за типом кредиту для кредитів із заборгованістю (зазвичай з порушенням платіжних зобов'язань ≥ 31 днів, але < 60 днів та з порушенням платіжних зобов'язань ≥ 61 днів, але < 90 днів), навіть якщо заборгованість ліквідовано, але критерії «Стадії 3» не досягнуті. Оцінюються очікувані кредитні збитки протягом всього строку дії кредиту.
- **Стадія 3.** Умови договору **не виконуються**. Об'єктивне свідчення знецінення (дефолту). Застосовується індивідуальний аналіз кредитів та їх застави. **Стадія 3 призначена для:** (а) найбільших кредитів кредитної спілки, коли по них заборгованість ≥ 30 днів; і (б) інші кредити, по яких заборгованість зберігається протягом значного періоду часу і які знаходяться в категорії «непогашених» (тобто, прострочені > 90 днів, але не ≥ 180 днів та з порушенням платіжних зобов'язань > 180 днів). Оцінюються очікувані кредитні збитки протягом всього строку дії кредиту.

Основними критеріями істотного збільшення кредитного ризику для кредитної спілки може бути порушення платіжних зобов'язань більш ніж на 30 днів, очікувана або проведена реструктуризація, погіршення фінансового стану позичальника та інше.

Основними ознаками знецінення для кредитної спілки може бути порушення платіжних зобов'язань більш ніж на 90 днів, реструктуризація, яка здійснюється з погіршенням фінансового стану і несе прямі фінансові втрати, тощо.

Позиції, що зазнають кредитного ризику, **піддаються постійному моніторингу**, що може призвести до перенесення позиції на інший рівень кредитного ризику.

Для розрахунку розміру очікуваних втрат за стандартом МСФЗ 9 кредитна спілка використовує наступні складові:

- **Ризик дефолту** – компонент розрахунку суми резерву, що відображає ймовірність припинення виконання боржником/контрагентом своїх зобов'язань. Цей компонент встановлюється відповідно до методики класифікації позичальників по групах ризиків, застосованою спілкою;
- **Історичні данні по втратах** - компонент розрахунку суми резерву, що відображає рівень втрат (збитків) унаслідок дефолту боржника/контрагента;
- **База для розрахунку резерву** - компонент розрахунку розміру резерву, що складається з таких складових: основна заборгованість за кредитом, нараховані доходи, оціночна вартість застави.

Кредитна спілка при розрахунку розміру очікуваних втрат також використовує нормативні вимоги викладені в «Положенні про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок», затвердженому розпорядженням Нацкомфінпослуг №7 від 16.01.2004 р., із змінами та доповненнями (далі — Розпорядження №7), в частині:

- визначення рівня простроченості із врахуванням кількості днів простроченості;
- мінімального розміру ймовірності дефолту члена кредитної спілки;
- мінімального значення коефіцієнта покриття боргу заставою.

Спеціалізоване програмне забезпечення кредитної спілки розраховує умовні дні прострочення, класифікує кредити за рівнями прострочення та розраховує необхідний резерв автоматично відповідно до вимог Розпорядження №7. При цьому:

- кредитна спілка може класифікувати договір кредиту за більш високою категорією, ніж це визначено у Розпорядженні №7, якщо внаслідок оцінки (аналізу) договору кредиту відповідно до вимог МСФЗ, включаючи ситуацію з вартістю застави, фінансового стану боржника, витрат на компенсацію боргових зобов'язань (у тому числі судові витрати тощо), або інших умов, які могли б призвести до збільшення кредитного ризику, прогнозується більше збитків, ніж передбачено рівнем простроченості договору кредиту згідно з класифікацією, відповідно до Розпорядження №7.
- якщо кредитна спілка вище оцінює ймовірність дефолту члена кредитної спілки, резерв під очікувані кредитні збитки формується кредитною спілкою в більшому розмірі, ніж визначено Розпорядженням №7, відповідно до порядку, визначеного внутрішніми положеннями кредитної спілки, але не може бути більше ніж сума залишку зобов'язань за договорами кредиту на таку саму дату.

При оцінюванні очікуваних кредитних втрат за кожним кредитом позичальника кредитна спілка розглядає декілька сценаріїв повернення коштів позичальником та бере до розрахунку кожен із них.

Вважається, що зменшення корисності фінансового активу чи групи фінансових активів відбувається тільки тоді, коли існують об'єктивні ознаки зменшення корисності в результаті однієї чи більше подій, що настали після первісного визнання активу («випадок виникнення збитків»), і такий випадок або випадки виникнення збитків мають вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансових активів чи групи фінансових активів, який може бути достовірно визначений.

Об'єктивні ознаки зменшення корисності можуть включати такі події:

- прострочення будь-якого чергового платежу, при цьому несвоєчасна оплата (порушення боржником умов договору);
- позичальник знає суттєвих фінансових труднощів, що підтверджує отримана кредитною спілкою фінансова інформація про позичальника;
- платоспроможність позичальника погіршилася внаслідок змін загальнонаціональних або місцевих економічних умов, які чинять вплив на діяльність позичальника;
- ймовірність банкрутства або іншої фінансової реорганізації боржника або емітента;
- вартість забезпечення суттєво зменшилась у результаті погіршення ситуації на ринку.

Ідентифікація єдиної конкретної події може виявитись неможливою, але сукупний вплив кількох подій може призвести до кредитного знецінення фінансових активів.

Кредитна спілка визначає, чи існують об'єктивні ознаки зменшення корисності фінансових активів чи групи фінансових активів на кожному звітну дату.

На кожну наступну звітну дату після первісного визнання кредитна спілка оцінює рівень змін очікуваного кредитного ризику за фінансовим інструментом із дати його первісного визнання. Збитки від знецінення фінансових активів обліковуються з використанням рахунків резерву. На кожну звітну дату кредитна спілка визнає очікувані кредитні збитки або суму їх відшкодування у разі позитивних змін (збитки чи прибутки від знецінення) у складі Звіту про прибутки та збитки.

Активи, погашення яких неможливе, **списуються за рахунок сформованого резерву під знецінення** після завершення всіх необхідних процедур щодо відшкодування і після визначення остаточної суми збитку.

Резерв під знецінення за фінансовими активами, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід визнається в складі іншого сукупного доходу і не зменшує балансову вартість фінансового активу в звіті про фінансовий стан.

Для оцінки очікуваних кредитних збитків за фінансовою дебіторською заборгованістю застосовується спрощений підхід, відповідно до якого очікувані кредитні збитки розраховуються одразу на весь термін дії таких фінансових активів.

Для розрахунку резерву по іншій дебіторській заборгованості кредитна спілка використовує матриці резервування, за якою резерви на покриття збитків розраховуються щодо дебіторської заборгованості, суми якої розподіляються за різними строками утворення заборгованості або прострочення платежів. Вихідними даними для матриць резервування, є історичні дані щодо прострочення платежів та списання безнадійної заборгованості. Коефіцієнти дефолту і, відповідно, резерв під збитки як відсоток від залишку заборгованості зростають у міру збільшення періоду прострочення платежів.

Зміна умов кредитів. Якщо за фінансовими активами умови змінюються у зв'язку з фінансовими труднощами позичальника, то такі фінансові активи є знеціненими.

Кредитна спілка відображає в бухгалтерському обліку зміну умов договору або модифікацію за фінансовим активом, що призводить до перегляду грошових потоків за ним, як продовження визнання первісного фінансового активу з новими умовами.

Якщо умови договору за фінансовим активом переглядаються за згодою сторін або відбувається будь-яка інша модифікація, що не призводить до припинення визнання первісного фінансового активу, кредитна спілка має перерахувати валову балансову вартість цього активу та визнати доходи або витрати від модифікації.

Кредитна спілка розраховує нову валову балансову вартість як теперішню вартість переглянутих або модифікованих грошових потоків, передбачених договором, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка (або первісною ефективною ставкою відсотка, скоригованою з урахуванням кредитного ризику для створених знецінених фінансових активів).

Різниця між валовою балансовою вартістю за первісними умовами та валовою балансовою вартістю за переглянутими або модифікованими умовами кредитна спілка визнає як доходи або витрати від модифікації.

2. Фінансові активи кредитної спілки

Фінансові активи кредитної спілки залежно від наміру їх придбання класифікуються таким чином:

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, кошти на банківських рахунках кредитної спілки та короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції з первісним строком розміщення до 30 днів, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і які характеризуються незначним ризиком зміни вартості. Суми, що стосуються коштів, використання яких обмежено, виключаються з грошових коштів та їх еквівалентів.

Грошові еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Депозити в інших фінансових установах. Це заборгованість фінансових установ зі строком погашення понад 30 днів від дати виникнення, які не обтяжені будь-якими договірними зобов'язаннями.

Депозити в інших фінансових установах визнаються, коли кредитна спілка розміщує кошти в установах без наміру подальшої торгівлі ними. Ці кошти підлягають поверненню на фіксовану дату або дату, яка може бути визначена і обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредити, надані іншим кредитним спілкам, яким кредитна спілка надає кошти з метою отримання договірних грошових потоків, які виключно є платежами щодо погашення

основної суми боргу та процентів. Ці підлягають поверненню на фіксовану дату або дату, яка може бути визначена. Ці кредити обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредити, надані членам кредитної спілки. Кредити та заборгованість членів спілки обліковуються, коли Кредитна спілка надає грошові кошти з метою створення дебіторської заборгованості члена спілки, яка має бути погашена на встановлену чи визначену дату; при цьому кредитна спілка не має наміру здійснювати торгові операції з цією дебіторською заборгованістю. Кредити та заборгованість членів спілки обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредитна спілка не отримує ніяких додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, тому ефективна ставка відсотка дорівнює номінальній ставці, тобто тій, що визначена договором.

Для визначення якості кредитного портфелю спілка застосовує класифікацію позичальників по групах ризиків, яка базується на оцінці їх платоспроможності та заставного майна. В основу класифікації за групами ризику покладені такі принципи:

- *1 - кредит без будь-яких очевидних ризиків.* Віднесення кредиту до 1 групи відбувається, у випадку, якщо незалежно від забезпечення кредиту, платоспроможність позичальника є бездоганною; економічний стан настільки стабільний, що він спроможний погашати кредит (проценти, основна сума) за рахунок отриманих поточних доходів.
Віднести кредит до 1 групи можна також у випадку, якщо економічний стан позичальника частково є сумнівним (ймовірність виникнення ризику), разом з тим, кредит є повністю забезпеченим та може бути погашений в повному обсязі за рахунок заставного майна.
- *2 - кредит з підвищеним латентним ризиком.* Графік платежів (можливо з затримками платежів) - поки виконується. Можливість погашати кредит (проценти, погашення основної суми) за рахунок отриманих поточних доходів знаходиться під загрозою. Кредит слабо забезпечений та може бути тільки частково погашений (залишок процентів та основної суми) за рахунок заставного майна.
- *3 - кредит з високим ступенем ризику неповернення або вже неповернений.* Віднесення кредиту до 3 групи відбувається, у випадку, якщо внаслідок поганого фінансового стану позичальника та відсутності застави чи недостатнього забезпечення очікується фактична втрата кредиту. Графік платежів не виконується або виконується лише частково або ж з великими затримками.

Інша дебіторська заборгованість визнається в разі виникнення права на отримання платежу згідно з договором або іншого юридичного права.

Якщо у кредитної спілки існує об'єктивне свідчення того, що дебіторська заборгованість не буде відшкодована, кредитна спілка створює відповідний резерв на знецінення та зменшує чисту балансову вартість дебіторської заборгованості до вартості їх відшкодування. Знецінення визначається на підставі положень облікової політики зазначених в Примітці 4.1.

Ні аванси одержані, ні аванси видані, ні передплачені податки, збори та обов'язкові платежі не є фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями. Ці суми визнаються за первісно отриманими (сплаченими) сумами.

Інші фінансові інвестиції, що обліковуються за справедливою вартістю - це інвестиції до капіталів інших установ (пайові внески в об'єднану кредитну спілку), які не є асоційованими або дочірніми. За відсутності інформації для визначення справедливої вартості цих фінансових активів, собівартість є найкращою оцінкою справедливої вартості.

3. Фінансові зобов'язання кредитної спілки

Відповідно до МСФЗ 9, кредитна спілка класифікує всі фінансові зобов'язання як такі, що у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю. Метод ефективного відсотка не застосовується за фінансовими зобов'язаннями, за якими неможливо достовірно і однозначно визначити грошові потоки, а саме: внески (вклади) на депозитні рахунки до запитання, строкові внески (вклади) на депозитні рахунки з можливістю до вкладання або з капіталізацією процентів, а також визнані фінансові зобов'язання відповідно до п.18 МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» (див. примітку 4.11). За відсутності суми первісного дисконту амортизована собівартість розраховується як залишок основної суми та нарахованих, але не виплачених процентів на дату звітності.

Фінансові зобов'язання кредитної спілки в основному складаються з:

- **внесків (вкладів) на депозитні рахунки членів спілки;**

- **кредитів, отриманих від об'єднаної кредитної спілки;**
- **коштів, залучених від інших кредитних спілок або інших фінансових установ.**

Така заборгованість обліковується з моменту надання кредитній спілці грошових коштів або інших активів.

Початкове визнання залучених коштів відбувається за їх вартістю, яка є справедливою вартістю отриманих коштів, за вирахуванням будь-яких понесених витрат на проведення операцій.

Після первісного визнання залучені кошти надалі відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Доходи та витрати відображаються у звіті про сукупний дохід, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

За відсутності витрат на проведення операцій балансова вартість (амортизована собівартість) розраховується як залишок основної суми та нарахованих, але не виплачених процентів на дату звітності.

Крім цього до інших фінансових зобов'язань кредитної спілки за МСФЗ відносяться **зворотні внески членів кредитної спілки в пайовий та інший додатковий капітал**. Професійні судження щодо цього питання наведені у примітці 4.12.

Згідно чинного законодавства та статуту зворотні внески членів кредитної спілки підлягають викупу на вимогу за сумою їх випуску. При первісному визнанні кредитна спілка оцінює ці фінансові зобов'язання за справедливою вартістю. Оскільки ці частки підлягають викупу на вимогу, кредитна спілка визначає справедливую вартість таких фінансових зобов'язань, в сумі яка є не меншою, ніж сума, що підлягає сплаті за вимогою. Відповідно, кредитна спілка класифікує максимальну суму до сплати за вимогою як фінансові зобов'язання згідно з положеннями про викуп.

4. Основні засоби та нематеріальні активи

Первісна вартість придбаних основних засобів та нематеріальних активів складається з витрат на придбання та введення їх в експлуатацію.

Після визнання активом об'єкту основних засобів чи нематеріальних активів кредитна спілка застосовує оцінку за моделлю собівартості, згідно якої він об'єкт обліковується за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Кредитна спілка визнає матеріальний об'єкт основним засобом, якщо він утримується з метою використання їх у процесі своєї діяльності, надання послуг, або для здійснення адміністративних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року.

Витрати на поліпшення об'єктів основних засобів, що призводять до збільшення первісно очікуваних вигід від їх використання, збільшують первісну вартість цих об'єктів. Витрати на незначний ремонт й технічне обслуговування відносяться на витрати в міру їх здійснення. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а залишкова вартість заміненої частини (компонента) відноситься на витрати в звіті про сукупний дохід звітного періоду.

Витрати, пов'язані з нематеріальними активами (наприклад, його обслуговування), відносяться на видатки по мірі їх здійснення.

У разі знецінення основних засобів їх вартість зменшується до вартості очікуваного відшкодування або справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію залежно від того, яка з цих двох величин є вищою. Зменшення балансової вартості відноситься на фінансові результати. Витрати на знецінення активу, визнані в попередніх періодах, сторнуються, якщо відбулася зміна оцінок, застосованих для визначення очікуваного відшкодування, або справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію.

Результат від реалізації основних засобів, який розраховується як різниця між сумою отриманих коштів і балансовою вартістю активів, визнається у складі фінансових результатів у звіті про сукупний дохід.

Незавершене будівництво в обліку відображається за первісною вартістю. Після завершення будівництва активи включаються до класу будівель і споруд за первісною вартістю. Незавершене будівництво не амортизується до того часу, доки актив не буде готовий до використання.

Амортизація

Амортизація основних засобів та нематеріальних активів розраховується прямолінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку корисного використання активу. Амортизація активу починається, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації. Амортизація активу припиняється на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи, яка класифікується як утримувана для продажу) згідно з МСФЗ, або на дату, з якої припиняють визнання активу. Амортизація не припиняється, коли актив не використовується або він вибуває з активного використання, доки актив не буде амортизований повністю.

Строки експлуатації основних засобів:

офісні приміщення	25 років
транспортні засоби	10 років
комп'ютерне обладнання	2- 4 роки
інструменти, прилади та інвентар	2-4 роки

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку кредитна спілка отримала б в поточний час від продажу цього активу, за мінусом оцінених витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Ліквідаційна вартість активу визначається кредитною спілкою окремо по кожному об'єкту.

До нематеріальних активів кредитної спілки переважно відносяться ліцензійне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення та ліцензії на здійснення діяльності. Нематеріальні активи з невизначеним строком експлуатації не підлягають амортизації. На термін корисної служби нематеріального активу в основному впливають правові чинники які можуть обмежувати період контролю кредитною спілкою доступу до економічних вигід від використання активу. Строки експлуатації нематеріальних активів Кредитної спілки складають 2-5 років.

5. Активи призначені для продажу

Кредитна спілка класифікує необоротні активи (або групу вибуття) як призначені для продажу, якщо їх балансова вартість буде відшкодовуватись, в основному, шляхом продажу, а не в ході їх використання. Для цього необоротні активи (або група вибуття) мають бути доступні для негайного продажу в їх теперішньому стані на тих умовах, які є звичайними при продажу таких активів (групи вибуття), при цьому їх продаж має характеризуватись високим ступенем ймовірності.

Кредитна спілка оцінює активи (групу вибуття), класифіковані як призначені для продажу, за меншою з двох оцінок: балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. В разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе зменшення корисності активів (або групи вибуття), кредитна спілка відображає збиток від зменшення корисності при первісному, а також наступному списанні їх вартості до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

6. Актив з права користування та орендні зобов'язання

Кредитна спілка має орендні договори, зокрема з оренди офісних приміщень.

Оренда визнається, вимірюється та презентується відповідно до МСФЗ 16 «Оренда».

Застосовуючи МСФЗ 16, кредитна спілка має робити коригування, які впливають на оцінку орендних зобов'язань та оцінку активу з права користування. Це включає в себе: визначення договорів, до яких застосовується МСФЗ 16, визначення строку оренди та ставку відсотка щодо майбутніх орендних платежів.

Строк оренди, визначений кредитною спілкою, складається з невідомого періоду оренди разом з періодами, які охоплюються можливістю продовження оренди у випадку, якщо кредитна спілка обґрунтовано впевнена у тому, що вона реалізує таку можливість, та періодами, які охоплюються можливістю припинити дію оренди, якщо кредитна спілка обґрунтовано впевнена у тому, що вона не реалізує таку можливість. Для орендних договорів з невизначеним строком кредитна спілка прирівнює тривалість договору до середнього типового строку договору відповідного виду оренди кредитної спілки. Той самий економічний корисний строк експлуатації застосовується для визначення строків амортизації активу з права користування.

Розрахункові строки експлуатації активу з права користування є такими:

офісні приміщення	2-3 роки
-------------------	----------

Амортизація відноситься на витрати за прямолінійним методом.

На дату початку оренди кредитна спілка визнає актив з права користування за собівартістю. Якщо не було початкових прямих витрат, пов'язаних з орендою, вартість активу з права користування на дату початку оренди буде дорівнювати зобов'язанню по оренді на дату початку оренди.

На дату початку оренди кредитна спілка визнає орендне зобов'язання – за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Ключовими вихідними даними для оцінки орендного зобов'язання є: ставка дисконтування, розмір орендних платежів, строк оренди. Ставка дисконтування для визначення теперішньої вартості орендного зобов'язання визначається на підставі статистичної інформації НБУ про кредитні ставки по довгострокових або короткострокових (якщо строк оренди подовжений на 12 місяців) запозиченнях у національній валют.

В подальшому, кредитна спілка оцінює актив з права користування за собівартістю з врахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків внаслідок зменшення корисності, та з коригуванням на будь-яку переоцінку орендного зобов'язання.

Орендне зобов'язання переоцінюється, якщо виконується будь-яка з таких двох умов: або змінився строк оренди, або змінилася оцінка можливості придбання базового активу. Переоцінка здійснюється шляхом дисконтування переглянутих орендних платежів з використанням переглянутої ставки дисконту.

Також, якщо наявна модифікація оренди, яка обліковується як окрема оренда, орендар має переоцінити орендне зобов'язання шляхом коригування активу з права користування.

Кредитна спілка вирішила не визнавати актив з права користування та орендні зобов'язання зі строком менше 12 місяців, та оренди, за якою базовий актив є малоцінним. Орендні платежі, пов'язані з такою орендою, визнаються у звіті про сукупний дохід як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди.

7. Податки на прибуток

Податки на прибуток відображаються у фінансовій звітності відповідно до законодавства, яке вступило в дію або має бути введено в дію станом на кінець звітного періоду.

Кредитна спілка станом на 31.12.2020 р. є неприбутковою організацією і тому відповідно до Податкового кодексу України не є платником податку на прибуток.

Поточний податок - це сума, яку, як очікується, необхідно буде сплатити або відшкодувати у податкових органів щодо оподаткованого прибутку чи збитків поточного та попередніх періодів. Якщо фінансова звітність затверджується до подачі відповідних податкових декларацій, оподатковуваний прибуток або податковий збиток визначаються розрахунковим шляхом.

Інші податки, крім податку на прибуток, відображені у складі адміністративних та інших операційних витрат.

8. Забезпечення за зобов'язаннями та платежами.

Забезпечення за зобов'язаннями та платежами - це не фінансові зобов'язання, сума й термін яких не визначені. Вони нараховуються, коли кредитна спілка має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, що виникло внаслідок минулих подій, та існує ймовірність, що для погашення такого зобов'язання знадобиться відтік ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім ступенем точності.

Забезпечення переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення сторнується. Забезпечення використовується лише для тих видатків, для яких воно було створено з самого початку. Лише видатки, пов'язані з забезпеченням, під які воно було створено, згортаються з ним. Якщо кредитна спілка має обтяжливий контракт, існуюче зобов'язання за цим контрактом вона визнає та оцінює як забезпечення. Витрати на реструктуризацію можуть бути визнані забезпеченням тільки якщо реструктуризація розпочата в звітному періоді та ці витрати відповідають всім трьом умовам визнання забезпечення.

9. Виплати працівникам та відповідні відрахування

Зарплата, внески до фондів соціального страхування, щорічні відпускні та лікарняні, нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надаються працівниками кредитної спілки крім преміальних за підсумками року.

Кредитна спілка визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Кредитна спілка визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток - під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпускних.

Кредитна спілка не має додаткових схем пенсійного забезпечення, крім участі в державній пенсійній системі України, що передбачає розрахунок і сплату поточних внесків роботодавця як відсотка від поточних загальних виплат працівникам. Ці витрати відображаються у звітному періоді, до якого відноситься відповідна заробітна плата.

10. Визнання доходів та витрат

Процентні доходи та витрати визнаються в звіті про сукупний дохід для всіх боргових інструментів (крім тих, що обліковуються за справедливою вартістю) за принципом нарахування з використанням методу ефективної процентної ставки. За цим методом сплачені або отримані учасниками договору комісії, що є невід'ємною частиною розрахунку ефективної процентної ставки, витрати на проведення відповідної операції, а також премії та дисконти визнаються протягом періоду дії фінансового інструменту і включаються до процентних доходів або витрат.

Якщо виникають сумніви щодо можливості погашення кредитів або інших боргових інструментів, їх вартість зменшується до поточної вартості очікуваних грошових потоків, після чого процентний дохід обліковується на основі ефективної процентної ставки по даному інструменту, що використовувалась для оцінки збитку від знецінення.

Усі інші доходи і витрати визнаються за принципом нарахування в тому періоді в якому вони здійснені отримані (понесені).

11. Капітал кредитної спілки

Класифікація фінансових інструментів в якості капіталу здійснюється кредитною спілкою при дотриманні таких умов:

- параграф 16А(а) МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» зазначає, що інструмент визнається складовим капіталу, якщо він надає право власникові на частку в чистих активах при ліквідації кредитної спілки. Між тим, у відповідності до національного законодавства, у разі ліквідації кредитної спілки залишок коштів резервного капіталу та додаткового капіталу (незворотні внески) після розрахунків із членами спілки та іншими кредиторами зараховується до Державного бюджету України. Інші активи передаються одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховуються до бюджету. Тобто, члени кредитної спілки не мають право при її ліквідації на отримання пропорційної частки чистих активів кредитної спілки (чистими активами суб'єкта господарювання є ті активи, які залишаються після вирахування всіх інших вимог на його активи відповідно до параграфу 16А(а) МСБО 32);
- параграф 16А(г) МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» зазначає, що інструмент визнається складовим капіталу якщо окрім зобов'язання викупу інструменту, він більше не містить інших фінансових зобов'язань. Між тим, у відповідності до національного законодавства членство у кредитній спілці дає право члену спілки одержувати від кредитної спілки кредити та користуватися іншими послугами, які надаються членам кредитної спілки відповідно до її статуту;
- фінансовий інструмент може бути погашений лише за рішенням кредитної спілки;
- стосовно фінансового інструменту діють законодавчі обмеження, що дозволяють Кредитній спілці відмовити в його погашенні.

Зворотні внески членів кредитної спілки в пайовий та інший додатковий капітал, які повертаються члену в порядку, передбаченому статутом Кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою Кредитної спілки відповідного рішення визнаються у представленій фінансовій звітності фінансовими зобов'язаннями.

Відсотки, пов'язані з цими фінансовими інструментами відповідно до параграфів 35 МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» та 11 тлумачення КТМФЗ 2 «Частки учасників кооперативних суб'єктів господарювання та подібні інструменти» є витратами незалежно від того, яку юридичну форму мають сплачені суми (дивіденди, відсотки чи щось інше).

Відповідно до статуту кредитної спілки:

Резервний капітал призначений для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Рішення про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки приймається спостережною радою кредитної спілки в порядку, визначеному законодавством та рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

Додатковий капітал кредитної спілки формується за рахунок цільових внесків членів кредитної спілки, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, безоплатно отриманого майна і необоротних засобів. Рішенням загальних зборів може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми цільового внеску членів кредитної спілки в додатковий капітал. У разі ліквідації спілки залишок додаткового капіталу зараховується до Державного бюджету України.

Відповідно до положення про фінансове управління кредитної спілки додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків. Також положенням про фінансове управління та Порядком розподілу доходів та покриття збитків встановлена черговість використання капіталу на покриття збитків.

Статутом кредитної спілки визначений порядок розподілу доходу:

Нерозподілений дохід, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками фінансового року, який визначається за касовим методом визнання доходів, розподіляється за рішенням загальних зборів. При цьому в першу чергу відбувається необхідне поповнення капіталу та резервів.

Розподіл доходів кредитної спілки протягом року відбувається в порядку, визначеному рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

Кредитна спілка контролює нормативи достатності капіталу та платоспроможності відповідно до вимог Розпорядження Нацкомфінпослуг №7 «Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок».

Управління капіталом див. примітку 20.

12. Умовні активи та зобов'язання

Під умовними активами кредитна спілка розуміє можливий актив (якого ще фактично немає), який залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких активів надається, коли надходження пов'язаних з ними економічних вигод є ймовірним.

Під умовними зобов'язаннями кредитна спілка розуміє можливе зобов'язання (якого ще фактично немає), яке залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Також це може бути існуюче зобов'язання (юридичне або конструктивне), яке не може бути розкрито в звітності, оскільки невідомо, чи буде в майбутньому вибуття ресурсів, або неможливо оцінити суму.

Умовні зобов'язання не відображаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань надається, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоімовірним.

Щодо умовних зобов'язань кредитна спілка розкриває для кожного класу умовного зобов'язання на кінець звітного періоду стислу інформацію про сутність умовного зобов'язання і, якщо можливо, наближену оцінку його фінансового впливу, інформацію про невизначеності щодо суми або часу будь-якого вибуття та можливість будь-якої компенсації. У надзвичайно рідкісних випадках можна очікувати, що розкриття деякої або всієї інформації завдасть серйозної шкоди позиціям кредитної спілки в суперечці з іншими сторонами щодо предмету забезпечення, умовного зобов'язання чи умовного активу. В таких випадках кредитна спілка не розкриває інформацію, але розкриває загальний характер суперечки, а також той факт, що інформація не була розкрита, і причини цього.

13. Пов'язані сторони

Кредитна спілка під час своєї діяльності може здійснювати операції з пов'язаними сторонами.

Одним з основних принципів діяльності кредитної спілки Законом України «Про кредитні спілки» визначено рівноправність її членів. Вищим органом управління кредитної спілки є загальні збори її членів. Усі члени кредитної спілки (в т.ч. члени органів управління) мають рівні права, в тому числі у разі голосування на загальних зборах, незалежно від розміру пайового та інших внесків, а також при отриманні фінансових послуг.

Крім цього, відповідно до облікової політики кредитної спілки, яка враховує характер діяльності кредитних спілок та вимоги законодавчих та нормативних актів, зокрема:

- Розпорядження №7 у редакції змін від 19.09.2019 №1840, відповідно до якого термін "пов'язана з кредитною спілкою особа" вжито у значенні, визначеному Законом України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг".

Враховуючи зазначене **пов'язаними сторонами** для отримання фінансових послуг **кредитна спілка визначає всіх членів органів управління та (контролю) (їх близькі родичі, установи та підприємства, в яких вони, їх близькі родичі або підприємство, яким вони володіють, мають діловий інтерес).** Близькими родичами є чоловік/дружина, батьки, діти.

По пов'язаних сторонах в фінансовій звітності розкривається така інформація: розмір наданої фінансової послуги; залишки дебіторської заборгованості в розрізі строків; залишки зобов'язань в розрізі строків, та, за наявності, такі операції: придбання або продаж нерухомості та інших активів; отримання послуг; оренда; надання гарантій або застави.

Крім зазначеного, відповідно до вимог МСБО 24 «Розкриття інформації про зв'язані сторони» кредитна спілка надає інформацію щодо компенсації провідному управлінському персоналу. До провідного управлінського персоналу у розумінні МСБО 24 кредитна спілка відносить членів правління та членів спостережної ради.

Інформація щодо пов'язаних сторін розкрита у примітці 21.

14. Зміни в обліковій політиці, облікових оцінках, виправлення суттєвих помилок та подання їх у фінансових звітах

Кредитна спілка змінює облікову політику, якщо зміна:

- 1) вимагається МСФЗ;
- 2) приводить до надання достовірної та доречної інформації про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки.

Кредитна спілка для здійснення ретроспективного застосування зміни облікової політики має коригувати залишок кожного компонента власного капіталу на початок періоду, на який впливає ця зміна, за найперший поданий попередній період, а також коригувати інші порівнювальні суми таким чином, немов би облікова політика застосовувалася завжди. Якщо ретроспективне застосування змін облікової політики є неможливим за один конкретний попередній звітний період або кілька поданих попередніх періодів, то кредитна спілка застосовує нову облікову політику станом на початок найпершого періоду, щодо якого ретроспективне застосування є можливим.

Кредитна спілка застосовує нову облікову політику перспективно, якщо на початок поточного періоду неможливо визначити кумулятивний вплив нової облікової політики до всіх попередніх періодів.

При підготовці цієї фінансової звітності керівництвом кредитної спілки були використані ті ж судження, оцінки і припущення щодо застосування принципів облікової політики та основних джерел невизначеності, які застосовувалися при підготовці фінансової звітності станом на і за період, що закінчився 31 грудня 2019 року.

Крім переліку пов'язаних осіб у зв'язку із змінами Розпорядження №7 (див. примітку 4.13). Зазначені зміни застосовано ретроспективно із змінами внесеними в примітку 21.

Кредитна спілка не здійснювала операцій, які не є типовими. Суттєвих операцій, що мають вплив на активи, зобов'язання, капітал, чистий прибуток або потоки грошових коштів, не відбувалось.

15. Події після дати балансу

Під подіями після дати балансу кредитна спілка розуміє всі події до дати затвердження фінансової звітності до випуску, навіть якщо ці події відбуваються після оприлюднення фінансового результату чи іншої вибіркової фінансової інформації. Керуючись положеннями МСФЗ під затвердженням фінансової звітності до випуску кредитна спілка розуміє дату затвердження річної фінансової звітності спостережною радою. Кредитна спілка розділяє події після дати балансу на такі, що вимагають коригування після звітного періоду, та такі, що не вимагають коригування після звітного періоду. Дата затвердження фінансової звітності до випуску та інформація про події після дати балансу наведені у примітці 22.

16. Основні оцінки та судження під час застосування принципів бухгалтерського обліку

Кредитна спілка використовує оцінки, припущення і професійні судження, які впливають на суми активів і зобов'язань, що відображені в фінансовій звітності за представлені періоди та

відображатимуться в фінансовій звітності за наступний фінансовий рік. Оцінки та судження регулярно переглядаються й базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи майбутні події, очікування яких за наявних умов є обґрунтованим. Найсуттєвіші оцінки та судження були такими:

Безперервність діяльності

Керівництво кредитної спілки, здійснило оцінку щодо можливості подальшої безперервної діяльності в умовах значної невизначеності пов'язаної із спалахом та розповсюдженням COVID-19.

Для цієї оцінки керівництво кредитної спілки здійснило аналіз таких подій або умов які можуть виникнути внаслідок пандемії COVID-19:

Події або умови	Аналіз впливу
Неможливість надання послуг, скорочення доходів	Кредитна спілка має можливість через віддалений доступ здійснювати усі платежі та відстежувати поточний фінансовий стан. Кредитна спілка розробила та запровадила онлайн-розрахунки за кредитними зобов'язаннями. Значного зменшення обсягів діяльності не передбачається. В даний час спостерігається не значне зменшення кількості отриманих доходів. В цілому це складає не більше ніж 8% від запланованих обсягів отриманих доходів. Не передбачається суттєва зміна стратегії діяльності кредитної спілки.
Значне зменшення кредитного портфелю, що генерує основні грошові потоки	Дохідну частину бюджету планується збільшити шляхом розміщення тимчасово вільних коштів.
Значне погіршення якості продуктивних активів	Кредитна спілка вживатиме усі можливі заходи щодо моніторингу та супроводження наданих кредитів, добровільного виконання позичальником своїх зобов'язань та досягнення домовленості щодо зміни графіку розрахунків для недопущення збільшення простроченої заборгованості. Відсутність твердої застави може бути покрито за рахунок створеного резерву.
Погіршення ліквідності	Погіршення ліквідності не передбачається, оскільки запас вільних коштів, розміщених на короткострокових депозитах в банку майже в три рази перевищує нормативне значення. Кредитна спілка зможе виконати усі планові зобов'язання.
Непередбачувані ризики, пов'язані із змінами нормативного середовища	Непередбачувані ризики, пов'язані з юридичними та іншими законодавчими нормами чи змінами, можуть бути частково покриті за рахунок резервного капіталу, а також вчасного реагування та прийняття відповідних рішень.

На підставі здійснених оцінок керівництво впевнилось, що кредитна спілка має ресурси для продовження діяльності в найближчі 12 місяців.

Резерви під знецінення кредитів та дебіторської заборгованості

Застосування моделі для оцінки зменшення корисності фінансових активів вимагає від кредитної спілки значних професійних суджень щодо того, яким чином зміни економічних факторів впливають на очікувані кредитні збитки, що визначаються шляхом зважування щодо ймовірності їх виникнення.

Припущення при оцінці того, чи збільшився кредитний ризик фінансового активу з моменту первісного визнання та включення перспективної інформації при оцінці очікуваних кредитних збитків постійно аналізуються з метою підтримання сум резервів на рівні, який, на думку керівництва, буде достатнім для покриття збитків, понесених відносно фінансових активів кредитної спілки.

Як зазначено в примітці 2 коронакриза співпала із запровадженням нових нормативів діяльності кредитних спілок, якими передбачено підвищення рівнів дефолту з одночасним збільшенням рівнів прострочення, що в свою чергу призвело до зростання резерву під очікуванні кредитні ризики.

Крім цього, для зменшення негативного майбутнього впливу в умовах пандемії, під час розрахунку резервів під очікувані кредитні збитки станом на 31 грудня 2020 року кредитна спілка не враховувала вартість застави, як складової оцінки рівня втрат при дефолті.

Ці зміни в судженнях не мали суттєвого впливу на розмір резервів під очікувані кредитні збитки, з врахуванням погіршення якості кредитного портфелю.

Строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів та їх ліквідаційної вартості

Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів та нематеріальних активів залежить від професійного судження керівництва, яке ґрунтується на досвіді роботи з аналогічними активами. При визначенні строків корисного використання активів керівництво бере до уваги умови очікуваного використання активів, моральний, технічний знос і умови праці, в яких будуть експлуатуватися дані активи. Зміна будь-якого з цих умов або оцінок може в результаті привести до коригування майбутніх норм амортизації.

Класифікація та оцінка фінансових інструментів в якості капіталу

На сьогоднішній день в Україні існують складнощі в правильності тлумачення та застосування кредитними спілками вимог МСФЗ щодо елементів їх капіталу та розподілу доходу (прибутку) на пайові внески членів кредитних спілок.

Ці складнощі виникають, в першу чергу, у зв'язку із особливістю національного законодавства щодо визначення складових капіталу кредитних спілок.

Професійне судження управлінського персоналу базувалось на основі аналізу положень МСФЗ по схожим питанням, яке викладене в Примітках 4.3 та 4.12.

Визначення критерію суттєвості (істотності) інформації в фінансовій звітності

Суттєвість (істотність) з точки зору МСФЗ застосовується кредитною спілкою для: визнання, оцінки і деталізації статей фінансової звітності та розкриття інформації в фінансовій звітності.

Керівництво кредитної спілки застосовує професійне судження щодо суттєвості (істотності) інформації для врахування ряду чинників і обставин, які є специфічними для її діяльності, результати якої розкриваються спілкою в фінансовій звітності. Визначення істотності інформації, серед іншого, вимагає від кредитної спілки і розуміння того, хто є користувачами фінансової звітності та які рішення вони приймають на її основі.

Початкове визнання операцій з пов'язаними сторонами

У ході звичайної діяльності кредитна спілка здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки.

Примітка 5. Нові і переглянуті МСФЗ та інтерпретації

1. НОВІ СТАНДАРТИ, РОЗ'ЯСНЕННЯ ТА ПОПРАВКИ ДО ЧИННИХ СТАНДАРТІВ ТА РОЗ'ЯСНЕННЯМ

Кредитна спілка вперше застосувала деякі стандарти і поправки, які вступають в силу до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати. Кредитна спілка не застосовувала достроково стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але ще не вступили в силу.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 - «Визначення бізнесу»

У поправках до МСФЗ (IFRS) 3 пояснюється, що, щоб вважатися бізнесом, інтегрована сукупність видів діяльності та активів повинна включати як мінімум внесок і принципово вагомий процес, які разом значною мірою можуть сприяти створенню віддачі. При цьому пояснюється, що бізнес не обов'язково повинен включати всі внески та процеси, необхідні для створення віддачі. Дані поправки не вплинули на фінансову звітність кредитної спілки, оскільки у неї відсутні операції по об'єднанню бізнесів.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 7, МСФЗ (IFRS) 9 і МСБО (IAS) 39 - «Реформа базової процентної ставки» (фаза 1)

Поправки до МСФЗ (IFRS) 7, МСФЗ (IFRS) 9, МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» передбачають ряд звільнень, які застосовуються до всіх відносин хеджування, на які реформа базової процентної ставки безпосередньо впливає. Реформа базової процентної ставки впливає на відносини хеджування, якщо в результаті її застосування виникають

невизначеності щодо термінів виникнення та/або величини грошових потоків, що базуються на базовій процентній ставці, за об'єктом хеджування або за інструментом хеджування. Дані поправки не вплинули на фінансову звітність кредитної спілки, оскільки у неї відсутні відносини хеджування, що базуються на процентних ставках.

Поправки до МСБО (IAS) 1 і МСБО (IAS) 8 - «Визначення суттєвості»

Поправки пропонують нове визначення суттєвості, згідно з яким «інформація є суттєвою, якщо можна обґрунтовано очікувати, що її пропуск, спотворення або маскуванню вплинуть на рішення основних користувачів фінансової звітності загального призначення, які прийняті ними на основі даної фінансової звітності, що надає фінансову інформацію про конкретну організацію, яка звітує».

У поправках пояснюється, що суттєвість буде залежати від характеру або кількісної важливості інформації (взятої окремо або в сукупності з іншою інформацією) в контексті фінансової звітності, що розглядається в цілому. Спотворення інформації є суттєвим, якщо можна обґрунтовано очікувати, що це вплине на рішення основних користувачів фінансової звітності. Дані поправки не вплинули на фінансову звітність кредитної спілки, і очікується, що в майбутньому вплив також буде відсутній.

«Концептуальні основи подання фінансових звітів», випущені 29 березня 2018 р.

Концептуальні основи не є стандартом, і жодне з положень Концептуальних основ не має переважної сили над будь-яким положенням або вимогою стандарту. Цілі Концептуальних основ полягають в наступному: сприяти Раді з МСФЗ в розробці стандартів; сприяти тим, хто готує фінансові звіти, в розробці положень облікової політики, коли жоден з стандартів не регулює певну операцію або іншу подію; і сприяти всім сторонам в розумінні та інтерпретації стандартів. Даний документ вплине на організації, які розробляють свою облікову політику відповідно до положень Концептуальних основ.

Переглянута редакція Концептуальних основ містить кілька нових концепцій, оновлені визначення активів і зобов'язань і критерії для їх визнання, а також пояснює деякі суттєві положення. Перегляд даного документа не вплинув на фінансову звітність кредитної спілки.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 16 - «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією COVID-19»

28 травня 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» - «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією COVID-19». Дана поправка передбачає звільнення для орендарів від застосування вимог МСФЗ (IFRS) 16 в частині обліку модифікацій договорів оренди в разі поступок з оренди, які виникають в якості прямого наслідку пандемії COVID-19. Як спрощення практичного характеру орендар може прийняти рішення не аналізувати, чи є поступка з оренди, надана орендодавцем у зв'язку з пандемією COVID-19, модифікацією договору оренди. Орендар, який приймає таке рішення, повинен враховувати будь-які зміни орендних платежів, обумовлені поступкою з оренди, пов'язаною з пандемією COVID-19, аналогічно тому, як це зміна відображалась б в обліку відповідно до МСФЗ (IFRS) 16, якщо б воно не було модифікацією договору оренди.

Дана поправка застосовується до річних звітних періодів, що починаються 1 червня 2020 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування. Дана поправка не вплинула на фінансову звітність кредитної спілки.

2. СТАНДАРТИ, ЯКІ БУЛИ ВИПУЩЕНІ, АЛЕ ЩЕ НЕ ВСТУПИЛИ В СИЛУ

Нижче наводяться нові стандарти, поправки та роз'яснення, які були випущені, але ще не вступили в силу на дату випуску фінансової звітності кредитної спілки. Кредитна спілка має намір застосувати ці стандарти, поправки і роз'яснення, у разі необхідності, з дати їх вступу в силу.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 7, МСФЗ (IFRS) 9 і МСФЗ (IAS) 39 - «Реформа базової процентної ставки» (фаза 2)

В серпні 2020 року Рада з МСФЗ в рамках Реформи IBOR опублікувала поправки, що доповнюють випущені у 2019 році та зосереджують увагу на наслідках реформи базового рівня процентних ставок на фінансовій звітності компанії, які виникають, коли, наприклад, базовий показник процентної ставки, який використовується для обчислення процентів за фінансовим активом замінено альтернативною базовою ставкою. Дані поправки вступають в силу до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2021 року.

Поправки до фази 2 розглядають питання, які можуть вплинути на фінансову звітність під час реформи базового рівня процентних ставок, включаючи наслідки змін договірних грошових потоків або відносин хеджування, що виникають внаслідок заміни базового рівня процентної ставки з альтернативною базовою ставкою (проблеми із заміною).

Поправки до Фази 2 поширюються лише на зміни, які вимагає реформа базового рівня процентних ставок до фінансових інструментів та відносин хеджування.

Дані поправки не застосовні до кредитної спілки, оскільки у неї відсутні відносини

хеджування.

МСФЗ (IFRS) 17 "Страхові контракти"

В травні 2017 року Рада з МСФЗ випустила МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування», новий всеосяжний стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання та оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ (IFRS) 17 вступить в силу, він замінить собою МСФЗ (IFRS) 4 "Страхові контракти", який був випущений в 2005 році. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя і страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування і перестраховування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій і фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Існують декілька винятків зі сфери застосування. Основна мета МСФЗ (IFRS) 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків. На відміну від вимог МСФЗ (IFRS) 4, які в основному базуються на попередніх місцевих облікових політиках, МСФЗ (IFRS) 17 надає всебічну модель обліку договорів страхування, охоплюючи всі доречні аспекти обліку. В основі МСФЗ (IFRS) 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:

- Певні модифікації для договорів страхування з умовами прямої участі (метод змінної винагороди).
- Спрощений підхід (підхід на основі розподілу премії) в основному для короткострокових договорів.

МСФЗ (IFRS) 17 набуває чинності щодо звітних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати, при цьому необхідно надати порівняльну інформацію. Допускається дострокове застосування за умови, що організація також застосовує МСФЗ (IFRS) 9 і МСФЗ (IFRS) 15 на дату першого застосування МСФЗ (IFRS) 17 або до неї. Даний стандарт не застосовний до кредитної спілки.

Поправки до МСБО (IAS) 1 - «Класифікація зобов'язань як короткострокових або довгострокових»

У січні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до пунктів 69-76 МСФЗ (IAS) 1, в яких пояснюються вимоги щодо класифікації зобов'язань як короткострокових або довгострокових. У поправках пояснюється наступне:

- що розуміється під правом відкласти врегулювання зобов'язань;
- право відкласти врегулювання зобов'язань повинно існувати на кінець звітного періоду;
- на класифікацію зобов'язань не впливає ймовірність того, що організація виконає своє право відкласти врегулювання зобов'язання;
- умови зобов'язання не впливатимуть на його класифікацію, тільки якщо похідний інструмент, який входить в конвертоване зобов'язання, сам по собі є інструментом власного капіталу.

Дані поправки вступають в силу до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, і застосовуються ретроспективно. На даний момент кредитна спілка аналізує можливий вплив цих поправок на поточну класифікацію зобов'язань.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 - «Посилання на Концептуальні основи»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесів» - «Посилання на концептуальні основи». Мета даних поправок –замінити посилання на «Концепцію підготовки та подання фінансової звітності», випущену в 1989 році, на посилання на «Концептуальні основи подання фінансових звітів», випущені в березні 2018 року, без внесення значних змін у вимоги стандарту.

Рада також додала виключення з принципу визнання в МСФЗ (IFRS) 3, щоб уникнути виникнення потенційних прибутків або збитків «2-го дня», для зобов'язань і умовних зобов'язань, які б відносились до сфери застосування МСФЗ (IAS) 37 або Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 21 «Обов'язкові платежі», якби вони виникали в рамках окремих операцій.

В той же час Рада вирішила роз'яснити існуючі вимоги МСФЗ (IFRS) 3 щодо умовних активів, на які заміна посилань на «Концепцію підготовки та подання фінансової звітності» не вплине. Дані поправки вступають в силу до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 р. або після цієї дати, і застосовуються перспективно.

Поправки до МСБО (IAS) 16 - «Основні засоби: надходження до використання за призначенням»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила документ «Основні засоби: надходження до використання за призначенням», який забороняє організаціям віднімати з первісної вартості об'єкта основних засобів будь-які надходження від продажу виробів, вироблених в процесі доставки цього об'єкта до місця розташування та приведення його у стан, який потрібен для

його експлуатації відповідно до вимог керівництва. Замість цього організація визнає надходження від продажу таких виробів, а також вартість виробництва цих виробів в прибутку чи збитку.

Дані поправки вступають в силу до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати, і повинні застосовуватися ретроспективно до тих об'єктів основних засобів, які стали доступними для використання на дату початку (або після неї) найранішого з представлених в фінансовій звітності періоду, в якому організація вперше застосовує дані поправки.

Дані поправки не застосовні до кредитної спілки.

Поправки до МСБО (IAS) 37 - «Обтяжливі контракти - витрати на виконання договору»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IAS) 37, в яких роз'яснюється, які витрати організація повинна враховувати при оцінці того, чи є договір обтяжливим або збитковим.

Поправки передбачають застосування підходу, який базується на «витратах, безпосередньо пов'язаних з договором». Витрати, безпосередньо пов'язані з договором на надання товарів або послуг, включають як додаткові витрати на виконання цього договору, так і розподілені витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням договору. Загальні і адміністративні витрати не пов'язані безпосередньо з договором і, отже, виключаються, окрім випадків, коли вони явно підлягають відшкодуванню контрагентом за договором.

Дані поправки вступають в силу для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Дані поправки не застосовні до кредитної спілки.

Поправка до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» - дочірня організація, вперше застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». Відповідно до даної поправки дочірня організація, яка вирішує застосувати пункт D16 (а) МСФЗ (IFRS) 1, має право оцінювати накопичені курсові різниці з використанням сум, відображених у фінансовій звітності материнського підприємства, виходячи з дати переходу материнського підприємства на МСФЗ. Дана поправка також може бути застосована до асоційованих організацій та спільних підприємств, які вирішують застосовувати пункт D16 (а) МСФЗ (IFRS) 1.

Дана поправка набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

Поправка до МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» - комісійна винагорода під час проведення «тесту 10%» в разі припинення визнання фінансових зобов'язань

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 9. В поправці пояснюються суми комісійної винагороди, які організація враховує при оцінці того, чи суттєво відрізняються умови нового або модифікованого фінансового зобов'язання від умов первісного фінансового зобов'язання. До таких сум відносяться тільки ті комісійні винагороди, які були виплачені або отримані між певним кредитором і позичальником, включаючи комісійну винагороду, виплачену або отриману кредитором або позичальником від імені іншої сторони. Організація повинна застосовувати дану поправку щодо фінансових зобов'язань, які були модифіковані або замінені на дату початку (або після неї) річного звітного періоду, в якому організація вперше застосовує дану поправку.

Дана поправка набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування. Кредитна спілка застосує цю поправку щодо фінансових зобов'язань, які були модифіковані або замінені на дату початку (або після неї) річного звітного періоду, в якому вперше застосовується дана поправка.

Очікується, що дана поправка суттєво не вплине на кредитну спілку.

Поправка до МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство» - оподаткування при оцінці справедливої вартості

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство». Дана поправка виключає вимогу в пункті 22 МСФЗ (IAS) 41 про те, що організації не включають до розрахунку грошові потоки, пов'язані з оподаткуванням, при оцінці справедливої вартості активів, що належать до сфери застосування МСФЗ (IAS) 41.

Організація повинна застосовувати дану поправку перспективно щодо оцінки справедливої вартості на дату початку (або після неї) першого річного звітного періоду, починається 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

Дана поправка не застосовна до кредитної спілки.

Примітка 6. Розкриття статей фінансової звітності

Система МСФЗ строго не регламентує формат представлення звіту про фінансовий стан. У звіті про фінансовий стан суб'єкт господарювання подає поточні та непоточні активи і поточні та непоточні зобов'язання як окремі класифікації, за винятком тих випадків, коли подання в порядку зміни ліквідності дає інформацію, яка є надійною і найбільш доречною.

Для кредитних спілок, які є фінансовими установами подання активів та зобов'язань у порядку зростання чи зменшення ліквідності надає інформацію, що є обґрунтованою і більш доречною, ніж подання на основі поточні/непоточні, оскільки суб'єкт господарювання не постачає товари або послуги в межах операційного циклу, який можна чітко визначити.

Форми української фінансової звітності не дають можливості кредитним спілкам відобразити в ній інформацію про специфічні особливості їх діяльності. Тому кредитна спілка подає таку інформацію в цих примітках при описі статей звіту про фінансовий стан (Балансу).

Статті звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за МСФЗ не обов'язково класифікуються за ознакою операційності/неопераційності.

Кредитна спілка в цих примітках при розкритті інформації бере до уваги такі чинники, як суттєвість і характер, а також функцію статей доходу та витрат, з метою надання інформації, яка стосується її діяльності як фінансової установи (див. примітка 18).

Між тим типові форми Звіту про сукупний дохід та Звіту про рух грошових коштів, затверджені Мінфіном України для представлення фінансової звітності, заповнюються кредитною спілкою відповідно до такої класифікації звичайної діяльності спілки:

Операційна діяльність - діяльність з надання фінансових кредитів членам кредитної спілки та діяльність по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також операції, що забезпечують або виникають в наслідок проведення діяльності з надання фінансових послуг членам кредитної спілки.

Фінансова діяльність - діяльність, що призводить до зміни розміру власного та позикового капіталу кредитної спілки за рахунок залучення коштів від інших осіб, крім членів кредитної спілки. А також отримання та повернення зворотних внесків членів спілки крім внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

Інвестиційна (інша) діяльність - діяльність з придбання та реалізації (ліквідації) необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів, у тому числі надання кредитів іншим кредитним спілкам.

Примітка 7. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти, відображені в рядку 1165 Балансу, включають:

	на 31 грудня 2020 р.	на 31 грудня 2019 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Грошові кошти у касі	932	848
Грошові кошти на банківських рахунках	1 145	658
Грошові еквіваленти, у т.ч.:	-	-
<i>Строкові депозити розміщені в банках зі строком погашення до 30 днів</i>	-	-
Всього грошові кошти та їх еквіваленти	2 077	1 506

Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти та кошти на банківських рахунках кредитної спілки. За станом на 31 грудня 2020 року та 2019 року всі грошові кошти та їх еквіваленти не є знеціненими, відсутнє значне зростання кредитного ризику, історичні дані по втратах складають 0%.

В 2020 та 2019 роках до складу руху коштів від фінансової діяльності включені надходження та видатки пов'язані із залученням та погашенням кредитів, процентів за кредитними договорами з Українською об'єднаною кредитною спілкою (далі – УОКС), а також надходження та повернення фінансових зобов'язань, представленими зворотними внесками членів кредитної спілки в пайовий та інший додатковий капітал (заборгованість за розрахунками з учасниками), які повертаються члену в порядку, передбаченому статутом кредитної спілки (див. примітку 4.12), і з 01.01.2019 р. відповідно до МСФЗ 16 видатки пов'язанні з орендою, зокрема:

За звітний період 2020 року

Фінансові зобов'язання:	на 31.12.2020 р.	Надходження	Видатки	на 31.12.2019 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>				

УОКС	-	-	(1 650)	1 650
Розрахунки по процентах з банком з УОКС	-	-	(29)	10
По зворотніх внесках	90	1	-	89
Зобов'язання з оренди	450	-	(397)	431
Разом	540	1	(2 076)	2 180

Надходження по зобов'язаннях з оренди в розмірі 416 тис. грн. пов'язані із не грошовими операціями по операціях з обліку оренди згідно із МСФЗ 16.

За звітний період 2019 року

Фінансові зобов'язання:	на 31.12.2019 р.	Надходження	Видатки	на 31.12.2018 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>				
УОКС	1 650	2 250	(1 612)	1 012
Розрахунки по процентах з банком з УОКС	10	-	(164)	7
По зворотніх внесках	89	2	(2)	89
Зобов'язання з оренди	431	-	(308)	-
Разом	2 180	2 252	(2 086)	1 108

Надходження по зобов'язаннях з оренди в розмірі 739 тис. грн. пов'язані із не грошовими операціями по операціях з обліку оренди згідно із МСФЗ 16.

Примітка 8. Депозити в інших фінансових установах

Фінансові інвестиції, балансова вартість яких відображена в рядках 1140 та 1160 Балансу, включають:

	на 31 грудня 2020 р.	на 31 грудня 2019 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Грошові кошти на депозитних рахунках у банках, що розміщені на термін більше, ніж 30 днів, в т.ч.	1 700	-
Розрахунки за нарахованими процентами за вкладками на депозитних рахунках в банках	6	6
Внески (вклади) на депозитні рахунки в об'єднаній кредитній спілці в т.ч.:	-	950
Розрахунки за нарахованими процентами за вкладками на депозитах в об'єднаній кредитній спілці	-	-
Всього коштів в (заборгованості) інших фінансових установах	1 706	956

За станом на 31 грудня 2020 року та 2019 року всі кошти на депозитах не є знеціненими, відсутнє значне зростання кредитного ризику, історичні дані по втратах складають 0%. Усі депозити розміщені на строк до 1 року. Вплив визначення амортизованої собівартості із застосуванням методу ефективної процентної ставки є несуттєвим і тому не відображений в цій фінансовій звітності.

Примітка 9. Кредити, надані членам кредитної спілки

Кредити, надані членам кредитної спілки, балансова вартість яких відображена в рядках 1140 1155 Балансу включають:

	на 31 грудня 2020 р.	на 31 грудня 2019 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Кредити, надані членам кредитної спілки з терміном погашення:	30 831	31 342
до 3 місяців	-	1
від 3 до 12 місяців	2 446	4 506
понад 12 місяців	28 385	26 835
Розрахунки за нарахованим доходами	564	532
Мінус: резерв під знецінення кредитів, в т.ч.	(878)	(339)
резерв на % по кредитах	(128)	(11)
Всього кредити, надані членам кредитної спілки	30 517	31 535
Кількість членів кредитної спілки, які мають заборгованість за кредитами	1 243	1 397

Упродовж представлених періодів в сумі резерву під знецінення кредитів, наданих членам кредитної спілки відбулися такі зміни:

непростро- рочені (модифі-	простро- чені до30 днів	простроче ні від 31 до 90 днів	простроче ні від 91 до 180	простроче ні від 181 до 365	простроче ні понад 12	безн а- дійні	Всьог о
----------------------------------	-------------------------------	--------------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------	---------------------	--------------------

*Кредитна спілка «Бойківщина»
фінансова звітність на 31 грудня 2020 року
та за рік, що закінчився на зазначену дату
Примітки до фінансової звітності*

(в тисячах гривень)	ковані)	днів	днів	місяців				
Резерв на 01.01.2019	(35)	(36)	(26)	(17)	-	(254)	-	(368)
Збільшення резерву	(94)			-	(6)	(1)	-	(101)
Зменшення резерву		28	20	17	-	65	-	130
Списання заборгованості	-	-	-	-	-	-	-	-
Резерв на 31.12.2019	(129)	(8)	(6)	-	(6)	(190)	-	(339)
Збільшення резерву	(11)	(46)	(3)	-	(76)	(463)	-	(599)
Зменшення резерву	58	-	2	-	-	-	-	60
Списання заборгованості	-	-	-	-	-	-	-	-
Резерв на 31.12.2020	(82)	(54)	(7)	-	(82)	(653)	-	(878)

В звіті по фінансові результати доходи та витрати від коригування резерву під знецінення відображаються в згорнутій сумі.

Як зазначено в примітці 4.2 для визначення якості кредитного портфелю спілка застосовує класифікацію позичальників по групах ризиків, яка базується на оцінці їх платоспроможності та періоду прострочення виконання позичальником своїх зобов'язань. В основу класифікації за групами ризику покладені такі принципи:

1 група ризику- кредит без будь-яких очевидних ризиків.

2 група ризику- кредит з підвищеним ризиком.

3 група ризику- кредит з високим ступенем ризику неповернення або вже неповернений.

Резерв під знецінення формується для кожної групи ризиків з врахуванням оціночної вартості забезпечення.

На 31 грудня 2020 року балансова вартість кредитів, наданих членам кредитної спілки за кредитною якістю класифікуються таким чином:

(в тисячах гривень)	1 група ризик	2 група ризик	3 група ризик	Всього
Знецінені на індивідуальній основі, в т.ч.				
непрострочені		33		33
прострочені до 30 днів	-	3 417	-	3 417
прострочені від 31 до 60 днів	-	25	-	25
прострочені від 61 до 90 днів	-	-	-	-
прострочені від 91 до 180 днів	-	-	90	90
прострочені понад 181 днів	-	-	653	653
безнадійні	-	-	-	-
Знецінені на портфельній основі (непрострочені)	31 362	-	-	31 362
Усього кредитів до знецінення	31 362	3 475	743	35 580
Резерв під знецінення кредитів	(68)	(75)	(735)	(878)
Всього кредити, надані членам кредитної спілки	31 294	3 400	8	34 702

На 31 грудня 2019 року балансова вартість кредитів, наданих членам кредитної спілки за кредитною якістю класифікуються таким чином:

(в тисячах гривень)	1 група ризик	2 група ризик	3 група ризик	Всього
Знецінені на індивідуальній основі, в т.ч.				
прострочені до 30 днів	396	-	-	396
прострочені від 31 до 90 днів	-	21	-	21
прострочені від 91 до 180 днів	-	-	-	-
прострочені від 181 до 365 днів	-	-	6	6
прострочені понад 12 місяців	-	-	190	190
безнадійні	-	-	-	-
Знецінені на портфельній основі (непрострочені)	31 186	52	23	471

до 30 днів)				
Незнецінені	-	-	-	31 186
Усього кредитів до знецінення	31 582	73	219	31 874
Резерв під знецінення кредитів	(79)	(48)	(212)	(339)
Всього кредити, надані членам кредитної спілки	31 503	25	7	31 535

Примітка 10. Нефінансові активи

Інша дебіторська заборгованість, балансова вартість якої відображена в рядку 1155 Балансу включає:

	31 грудня 2020 р.	на 31 грудня 2019 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Розрахунки з фондами соціального страхування та інша дебіторська заборгованість	3	3

Інша дебіторська заборгованість, це інші нефінансові активи. Ці суми визнаються за первісно отриманими (сплаченими) сумами.

Знецінення іншої дебіторської заборгованості визначається на підставі положень облікової політики зазначених в Примітці 4.1.

Інші нефінансові активи, відображені в рядках 1010, 1130, 1135, 1170 Балансу, включають:

	31 грудня 2020 р.	на 31 грудня 2019 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Інші нефінансові активи:		
Запаси, в т.ч.:	9	8
Розрахунки за виданими авансами	25	30
Передплачені витрати	6	7
Всього інші нефінансові активи	40	45

У цій фінансовій звітності зазначені активи відображені за балансовою вартістю.

Ні аванси одержані, ні аванси видані, ні переплачені податки, збори та обов'язкові платежі не є фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями. Ці суми визнаються за первісно отриманими (сплаченими) сумами.

Примітка 11. Інші фінансові інвестиції, що обліковуються за справедливою вартістю

Це пайові внески в капітал об'єднаної кредитної спілки, вартість яких відображена в рядку 1035 Балансу, і як зазначено в Примітці 4.2 собівартість є найкращою оцінкою справедливої вартості цих активів.

Примітка 12. Основні засоби та Нематеріальні активи

Вартість основних засобів та нематеріальних активів, відображених в рядках 1000-1002, 1005, 1010-1012 Балансу, включає:

	Будівлі (офісні приміщен- ня)	Офісне комп'ютер-не обладнан ня	Авто- мобілі	Інше офісне обладнання, меблі, інвентар і інші	Немате- ріальні активи	Всього
<i>(в тисячах гривень)</i>						
Вартість на 01 січня 2019 р.						
Первісна вартість	5 332	941	159	1 135	77	7 644
Накопичений знос (амортизація)	(1 364)	(497)	(64)	(863)	(19)	(2 807)
Балансова вартість	3 968	444	95	272	58	4 837
Надходження	-	193	-	82	-	275
Вибуття	-	(53)	-	(6)	-	(59)
Нарахована амортизація (знос)	(209)	(222)	(12)	(106)	(6)	(555)
Вибуття амортизація (знос)	-	53	-	6	-	59

Вартість на 31 грудня 2019 р.						
Первісна вартість	5 332	1 081	159	1 211	77	7 860
Накопичений знос (амортизація)	(1 574)	(666)	(75)	(964)	(25)	(3 304)
Балансова вартість	3 758	415	84	247	52	4 556
Надходження	-	54	-	47	-	101
Вибуття	-	(85)	-	(17)	-	(102)
Нарахована амортизація (знос)	(209)	(210)	(12)	(131)	(6)	(568)
Вибуття амортизація (знос)	-	85	-	17	-	102
Вартість на 31 грудня 2020 р.						
Первісна вартість	5 332	1 051	159	1 241	77	7 860
Накопичений знос (амортизація)	(1 783)	(792)	(87)	(1 078)	(31)	(3 771)
Балансова вартість	3 549	259	72	163	46	4 089

Первісна вартість повністю амортизованих основних засобів, які ще використовуються, становить на 31.12.2020 -1 197 тис. грн. та на 31.12.2019 р.- 1 118 тис. грн.

Нематеріальні активи складаються з вартості програмного забезпечення та ліцензій на придбані програмні продукти, а також ліцензій на здійснення діяльності. Вартість нематеріальних активів, по яким нарахована 100% амортизація, складає 13 тис. грн. станом на 31.12.2020 р. та 31.12.2019 р.

Примітка 13. Актив з права користування

Вартість та рух активу з права користування, відображений в рядку 1090 Балансу, наведений нижче:

Офісні приміщення

(в тисячах гривень)

Вартість на 31 грудня 2019 р.	
Первісна вартість	739
Накопичений знос (амортизація)	(340)
Балансова вартість	399
Надходження	417
Вибуття	(293)
Амортизаційні відрахування (див. Примітку 18.4)	(379)
Вибуття амортизаційні відрахування	293
Вартість на 31 грудня 2020 р.	
Первісна вартість	863
Накопичений знос (амортизація)	(426)
Балансова вартість	437

За рік, що закінчився 31 грудня 2020 р. у первісній вартості не було змінних орендних платежів, які залежать від індексу чи ставки. Також не було оренди з гарантіями ліквідаційної вартості або оренди, яка ще не почалася, по якій у кредитної спілки є зобов'язання.

Витрати, пов'язані з орендою, щодо якої кредитна спілка застосувала практичний прийом, описаний у параграфі 5а МСФЗ 16 (оренда зі строком менш ніж 12 місяців), за рік, що закінчився 31 грудня 2020 р. відсутні.

У період карантину кредитна спілка -як орендар не отримувала поступки з орендних платежів і тому не застосувала поправки до МСФЗ 16 щодо спрощення обліку орендарем орендних концесій (поступок), наданих у зв'язку з COVID-19.

Примітка 14. Фінансові зобов'язання

1. **Кредити, отримані від об'єднаної кредитної спілки**, балансова вартість яких відображена в рядку 1690 Балансу, включають:

на 31 грудня   на 31 грудня

2020 р.   2019 р.

(в тисячах гривень)

Кредити, отримані від об'єднаної кредитної спілки, в т.ч.

залучені на строк (до 12 міс.)	-	1 650
розрахунки за нарахованими процентами за користування залученими коштами	-	10
Всього зобов'язання	-	1 660

Не виконані зобов'язання у кредитної спілки відсутні.

2. Залучені кошти членів кредитної спілки, балансова вартість яких відображена в рядках 1515, 1610, 1690 Балансу, включають:

	на 31 грудня 2020 р.	на 31 грудня 2019 р.
(в тисячах гривень)		
Вклади членів кредитної спілки на депозитний рахунок, в т.ч.	26 892	26 483
до запитання	-	-
залучені на строк (до 3 міс.)	835	833
залучені на строк (від 3 до 12 міс.)	3 777	1 749
залучені на строк (> 12 міс.)	1 153	2 377
залучені на строк (> 12 міс.) зі строком погашення в поточному році	21 127	21 524
Розрахунки за нарахованими процентами за користування залученими коштами	475	531
Всього зобов'язання	27 367	27 014
Кількість членів кредитної спілки, які мають внески (вклади) на депозитних рахунках	321	383

Не виконані зобов'язання у кредитної спілки відсутні

3. Інші фінансові зобов'язання, балансова вартість яких відображена в рядках 1640, 1690, 1615 Балансу, включають відповідно:

	на 31 грудня 2020 р.	на 31 грудня 2019 р.
(в тисячах гривень)		
Інші фінансові зобов'язання:		
Зворотні внески членів кредитної спілки в пайовий та інший додатковий капітал	90	89
Розрахунки з вибувшими членами	915	475
Інші розрахунки з членами	9	9
Розрахунки з постачальниками товарів (робіт, послуг)	63	2
Всього зобов'язання	1 077	575

Примітка 15. Орендні зобов'язання

Орендні зобов'язання, балансова вартість яких відображена в рядках 1515, 1610 та 1690 Балансу, включають:

	на 31 грудня 2020 р.	на 31 грудня 2019 р.
(в тисячах гривень)		
Орендні зобов'язання:		
Довгострокова частина зобов'язань з оренди	224	55
Поточна частина зобов'язань з оренди	165	375
Поточні зобов'язання з оренди	61	-
Всього зобов'язання	450	430

У 2020 році процентні витрати за орендними зобов'язаннями становили 55 тис. грн. (2019 рік – 99 тис. грн.).

У 2020 році загальний обсяг відтоку грошових коштів за оренду становив 452 тис. грн. (2019 рік – 407 тис. грн.), зокрема щодо оплати тіла орендних зобов'язань 397 тис. грн. (2019 рік – 308 тис. грн.) щодо сплати процентних витрат по орендним зобов'язанням 55 тис. грн. (2019 рік – 99 тис. грн.).

В звіті про рух грошових коштів витрачання коштів на процентні витрати по оренді відображаються в складі інвестиційної діяльності як «Інші платежі» ряд. 3290, а оплата тіла орендних зобов'язань в складі фінансової діяльності - ряд.3365 «Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди» звіту.

Примітка 16. Інші нефінансові зобов'язання

Інші нефінансові зобов'язання, балансова вартість яких відображена в рядках 1525, 1620, 1625-1630, 1660 Балансу, включають:

	на 31 грудня 2020 р.	на 31 грудня 2019 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Інші нефінансові зобов'язання:		
Цільове фінансування (компенсації втрат членів кредитної спілки за програмою енергозбереження)	29	37
Зобов'язання за розрахунками з бюджетом	62	90
Нараховані витрати на виплати працівникам	3	93
Нараховані забезпечення на виплату відпусток	240	206
Всього зобов'язання	334	426

Примітка 17. Капітал кредитної спілки

Власний капітал кредитної спілки, відображений в рядках 1415, 1420 Балансу, складається з таких компонентів:

	на 31 грудня 2020 р.	на 31 грудня 2019 р.
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Резервний капітал, у т.ч.:	8 584	8 006
резервний капітал, сформований за рахунок вступних внесків	342	327
резервний капітал, сформований за рахунок доходу	5 567	5 040
резервний капітал, сформований за рахунок інших джерел	2 675	2 639
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1 284	1 055
Всього капітал	9 868	9 061

Рух складових капіталу відображений у Звіті про власний капіталу.

Кредитна спілка формує резервний капітал відповідно до положення про фінансове управління. Джерела формування резервного капіталу передбачені статутом та положенням про фінансове управління кредитної спілки. Порядок розподілу прибутку зазначено в примітці 4.11.

Примітка 18. Доходи та витрати кредитної спілки

1. **Процентні доходи кредитної спілки**, відображені в складі операційних та фінансових доходів в Звіті про сукупний дохід в рядках 2120 та 2220 відповідно, включають:

	2020 рік	2019 рік
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Процентні доходи	13 128	12 202
Інші операційні доходи, у тому числі:	12 997	12 166
Проценти за кредитами, наданими членам кредитної спілки	12 997	12 166
Доходи від відсотків за залишками грошових коштів та їх еквівалентів на рахунках в банках	131	36
Інші фінансові доходи, у тому числі:	164	94
Проценти за кредитами, наданими іншим кредитним спілкам	-	-
Доходи від коштів, розміщених на депозитних рахунках у банках	116	86
Доходи від коштів, розміщених на депозитних рахунках в об'єднаній кредитній спілці	48	8
Всього процентні доходи	13 292	12 296

2. **Процентні витрати кредитної спілки**, відображені в складі операційних та фінансових витрат в Звіті про сукупний дохід в рядках 2180 та 2250 відповідно, включають:

	2020 рік	2019 рік
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Процентні витрати	4 839	4 200
Інші операційні витрати, у тому числі:	4 839	4 200
Нараховані проценти за внесками (вкладами) на депозитні рахунки членів кредитної спілки	4 839	4 200
Фінансові витрати, у тому числі:	19	166
Нараховані проценти за кредитами, отриманими від об'єднаної кредитної спілки	19	166
Всього процентні витрати	4 858	4 366

3. **Інші доходи кредитної спілки**, відображені в складі операційних та інших доходів в Звіті про сукупний дохід в рядках 2120 та 2240 відповідно, включають:

Інші доходи	2020 рік	2019 рік
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Інші операційні доходи, у тому числі:	3	1
<i>Доходи від відшкодування судових витрат</i>	2	-
<i>Дохід від списання кредиторської заборгованості</i>	1	-
<i>Дохід від зменшення забезпечення на виплату відпусток</i>	-	1
Всього інші доходи	3	1

4. **Інші витрати кредитної спілки**, відображені в складі операційних та інших витрат в Звіті про сукупний дохід в рядках в рядках 2130, 2180 та 2270 відповідно, включають:

Інші витрати	2020 рік	2019 рік
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Адміністративні витрати, у тому числі:	7 046	7 113
<i>Витрати на нарахування заробітної плати та обов'язкових платежів</i>	4 830	4 539
<i>Витрати на амортизацію основних засобів та нематеріальних активів</i>	568	555
<i>Витрати на амортизацію активу з права користування Загальногосподарські (витрати), пов'язаних з управлінням та обслуговуванням кредитної спілки</i>	379	340
<i>Витрати на рекламу діяльності</i>	1 104	1 449
<i>Витрати на рекламу діяльності</i>	165	230
Інші операційні витрати, у тому числі:	580	60
<i>Витрати на формування резерву під знецінення кредитів</i>	540	30
<i>Витрати на сплату членських внесків до асоціацій</i>	40	30
<i>Інші витрати, пов'язані із ліквідацією основних засобів</i>	-	-
Фінансові витрати на зобов'язання з оренди	55	99
Всього інші витрати	7 681	7 272

Примітка 19. Управління ризиками

Метою управління ризиками кредитної спілки є:

- забезпечення утримання ризиків кредитної спілки на безпечному рівні на постійній основі;
- сприяння ефективному управлінню активами і пасивами кредитної спілки, зокрема запобігання неадекватному використанню коштів;
- забезпечення дотримання необхідного рівня ліквідності активів кредитної спілки;
- дотримання під час управління активами і пасивами кредитної спілки обмежень, визначених законодавством України, а також принципів, внутрішніх правил, процедур та лімітів, визначених нормативно-правовими актами Нацкомфінпослуг та/або НБУ (далі – регулятор);
- вчасне надання керівництву кредитної спілки належної інформації (звітів) про стан управління ризиками активів та пасивів кредитної спілки.

Відповідно до внутрішніх положень кредитна спілка ідентифікує ризик ліквідності, ринковий ризик та кредитний ризик, як основні можливі ризики діяльності кредитної спілки

Ризик ліквідності стосується наявності достатніх коштів для повернення внесків і погашення інших фінансових зобов'язань, пов'язаних із фінансовими інструментами, при настанні терміну їхнього погашення.

Виникає через неспроможність кредитної спілки запобігти зменшенню обсягів зобов'язань або фінансувати збільшення кредитного портфеля. Визначається обсягом неотриманих доходів у разі вимушеного продажу активів за поточною вартістю для покриття розриву ліквідності або розміром надлишкових витрат, які понесені у разі вимушеного залучення пасивів для вирішення проблем, пов'язаних з нестачею ліквідних активів.

Для управління ризиком ліквідності кредитна спілка використовує наступні методи:

- контроль за фінансовими нормативами щодо ліквідності відповідно до вимог Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг;
- обмеження щодо залучення короткострокових фінансових зобов'язань або обмеження щодо довгострокового кредитування;
- впровадження збалансованої процентної політики, яка зорієнтована на довгострокове залучення та короткострокове кредитування;
- складання прогнозів руху грошових коштів, яке включає заплановані видачі та повернення кредитів.

Також кредитна спілка щоденно здійснює моніторинг показників ліквідності та аналіз управління джерелами фінансування:

Показники	31.12.2020	31.12.2019
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Розрахунковий запас ліквідності	1 346	1 325
Прийнятні активи	3 943	1 608
Відхилення	2 597	283
Готівкові кошти в касі	932	848
Грошові кошти в банках	2 845	658
Додаткові пайові внески в УОКС	166	166

Розрахунковий запас ліквідності кредитної спілки обчислюється від суми залишку додаткових пайових внесків членів кредитної і становить 5 відсотків. Норматив запасу ліквідності кредитною спілкою виконується тому що різниця між прийнятними активами кредитної спілки та розрахунковим запасом ліквідності - позитивна (більше ніж 0).

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих за визначеними в договорах строками погашення:

• на 31 грудня 2020 року

Недисконтовані фінансові зобов'язання	до 3міс.	3-12 міс.	понад 12 міс.	Всього
<i>(в тисячах гривень)</i>				
Заборгованість перед членами за внесками (вкладами)на депозитні рахунки	835	3 777	22 280	26 892
Розрахунки за нарахованими процентами за користування залученими коштами	475			475
Заборгованість перед членами за додатковими пайовими внесками	-	-	90	90
Кредити, отримані від об'єднаної кредитної спілки				
Розрахунки з іншими юридичними особами	63	-	-	63
Всього на 31.12.2020	1 373	3 777	22 370	27 520

• на 31 грудня 2019 року

Недисконтовані фінансові зобов'язання	до 3міс.	3-12 міс.	понад 12 міс.	Всього
<i>(в тисячах гривень)</i>				
Заборгованість перед членами за внесками (вкладами)на депозитні рахунки	833	1 749	23 901	26 483
Розрахунки за нарахованими процентами за користування залученими коштами	531			531
Заборгованість перед членами за додатковими пайовими внесками	-	-	89	89
Кредити, отримані від об'єднаної кредитної спілки		1 660		1 660
Розрахунки з іншими юридичними особами	2	-	-	2
Всього на 31.12.2019	1 366	3 409	23 990	28 765

Заборгованість перед членами за додатковими пайовими внесками віднесена до періоду понад 1 рік зважаючи на історичні дані, які свідчать про збільшення із року в рік загального обсягу таких внесків, та специфіку процедури їх повернення, встановлену вимогами законодавства і статутом спілки. Заборгованість за внесків (вкладів) членів зазначена без врахування суми нарахованих, та несплачених відсотків. Загальну суму розподілено за періодами погашення, визначену укладеними договорами, без врахування пролонгації.

Аналіз фінансових активів, згрупованих за визначеними в договорах строками погашення:

• на 31 грудня 2020 року

Недисконтовані фінансові активи	до 3міс.	3-12 міс.	понад 12 міс.	Всього
<i>(в тисячах гривень)</i>				
Кредити надані членам кредитної спілки	-	2 446	28 385	30 831
Розрахунки за нарахованими доходами	-	48	516	564
Кошти розміщені на вкладних рахунках в банках	1 700	-	-	1 700
Розрахунки за нарахованими доходами за фінансовими інвестиціями	6	-	-	6
Грошові еквіваленти	2 077	-	-	2 077
Всього на 31.12.2020	3 783	2 494	28 901	35 178

• на 31 грудня 2019 року

Недисконтовані фінансові активи	до 3міс.	3-12 міс.	понад 12 міс.	Всього
<i>(в тисячах гривень)</i>				
Кредити надані членам кредитної спілки	1	4 506	26 835	31 342
Розрахунки за нарахованими доходами	-	89	443	532
Внески (вклади) на депозитні рахунки в об'єднаній кредитній спілці	900	50	-	950
Розрахунки за нарахованими доходами за фінансовими інвестиціями	6	-	-	6
Грошові еквіваленти	1 506	-	-	1 506
Всього на 31.12.2019	2 413	4 645	27 278	34 336

Ринковий ризик — ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик.

Враховуючи те, що процентні ставки за кредитами та внесками не залежать від коливань відсоткових ставок або валютних курсів, кредитна спілка вважає ринковий ризик несуттєвим. Кредитна спілка нараховує відсотки за фіксованими процентними ставками відповідно до процентної політики, встановленої спостережною радою.

Кредитний ризик – це наявний або потенційний ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних операцій кредитної спілки з членами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття управлінських рішень, спрямованих на досягнення мети одержання максимально можливих доходів при мінімальному ризику збитків на основі проведення кількісного і якісного аналізу кредитного портфеля кредитної спілки. Критерії оцінки фінансового стану позичальника встановлюються Положенням кредитної спілки про фінансові послуги та окремими рішеннями спостережної ради.

Цілями управління кредитним ризиком є:

- участь у затвердженні та нагляд за всіма кредитними зобов'язаннями позичальників відповідно до внутрішніх процедур;
- забезпечення збалансованої структури загального кредитного портфеля;
- забезпечення належного формування резервів у відповідності з прийнятими ризиками.

Кредитний ризик мінімізується за рахунок формування резервів, лімітування кредитних операцій, формування ефективної процентної політики, постійного кількісного та якісного аналізу кредитного портфеля, диверсифікації кредитного портфеля, підтримки на достатньому рівні власного капіталу.

Методами управління кредитним ризиком є:

- вивчення та оцінка кредитоспроможності позичальника;
- забезпечення кредитів;
- спостереження за дебіторською заборгованістю (моніторинг);
- диверсифікація та/або концентрація кредитного портфеля;
- створення резервів.

Максимальний рівень кредитного ризику кредитної спілки відображається в балансовій вартості фінансових активів у звіті про фінансовий стан:

<i>(в тисячах гривень)</i>	31.12.2020	31.12.2019
Грошові кошти та їх еквіваленти (примітка 7)	2 077	1 506
Депозити в інших фінансових установах (Примітка 8)*	1 706	956
Кредити, надані членам кредитної спілки (Примітка 9)	30 517	31 535
Загальна максимальна сума кредитного ризику	34 300	33 997

*Кошти на вкладних рахунках в банках були розміщені кредитною спілкою у АТ «Ощадбанк», що мають довгостроковий кредитний рейтинг за українською національною шкалою на рівні AA+, за міжнародними: Fitch- B, Moody's – B3.

Кредитна спілка контролює значення **нормативу кредитного ризику**, яке має бути не більше ніж 25 відсотків та обчислюється як співвідношення загальної суми залишку зобов'язань перед кредитною спілкою за кредитними договорами всіх пов'язаних із кредитною спілкою осіб до капіталу кредитної спілки.

Показники	31.12.2020	31.12.2019
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Нормативне значення	≤ 25%	≤ 25%
Фактичне значення	5,08%	7,2%

Кредитна спілка також контролює значення **нормативу концентрації кредитного ризику**, яке має бути не більше ніж 3 та обчислюється як відношення суми залишку зобов'язань за кредитами, наданими десятьом членам кредитної спілки, з найбільшими такими залишками до основного капіталу кредитної спілки.

Показники	31.12.2020	31.12.2019
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Нормативне значення	≤ 3	≤ 3
Фактичне значення	0,34	0,34

У кредитній спілці станом на 31 грудня 2020 року та на 31 грудня 2019 року відсутні великі ризики (заборгованість за наданими кредитами одного члена кредитної спілки дорівнює або перевищує 10 відсотків капіталу кредитної спілки).

Управління капіталом в кредитній спілці має на меті створення ефективного функціонування і виконання основних показників діяльності кредитних спілок, створення резервних запасів для покриття ризиків діяльності. Відповідно до Розпорядження №7 кредитна спілка контролює нормативи 1)достатності капіталу, 2)норматив фінансової стійкості та 3)буфер запасу капіталу.

1) **Норматив достатності** регулятивного капіталу встановлюється для запобігання надмірному переключанню кредитного ризику та ризику неповернення активів на членів кредитної спілки, які мають пайові членські внески та внески (вклади) на депозитні рахунки у кредитній спілці. Значення нормативу достатності капіталу має становити не менше ніж 7 відсотків та визначається як співвідношення частини капіталу, яка складається з суми пайового, резервного та додаткового капіталу, нерозподіленого прибутку (непокритого збитку), за винятком додаткових пайових членських внесків, цільових внесків, а також усіх інших зворотних внесків членів кредитної спілки, що включаються до капіталу та відносно яких у кредитній спілці є зобов'язання щодо їх повернення відповідно до закону (крім обов'язкових пайових членських внесків)-основний капітал, до балансової вартості всіх активів кредитної спілки.

Показники	31.12.2020	31.12.2019
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Нормативне значення	≤ 7%	≤ 7%
Фактичне значення	25,35%	23,20

2) **Норматив фінансової стійкості** визначається як співвідношення капіталу кредитної спілки до суми її загальних зобов'язань. Нормативне значення цього нормативу має бути не менше ніж 10 відсотків.

Показники	31.12.2020	31.12.2019
<i>(в тисячах гривень)</i>		
Нормативне значення	≥ 10%	≥ 10%
Фактичне значення	34,57%	30,73

3) **Буфер запасу** призначений для формування додаткового основного капіталу у тих кредитних спілках, які мають системне значення для ринку кредитної кооперації України з огляду на розмір залучених внесків (вкладів) на депозитні рахунки. Кредитна спілка обчислює буфер запасу, починаючи з першої звітної дати, на яку залишок внесків (вкладів) на депозитні рахунки перевищив 30 млн. грн. Буфер запасу для кредитної спілки станом на 31.12.2020 дорівнює нулю, тому що залишок внесків (вкладів) на депозитні рахунки становить до 30 млн.грн.

Примітка 20. Умовні активи та умовні зобов'язання

Кредитна спілка не ідентифікує умовних зобов'язань та умовних активів у розумінні МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи».

Примітка 21. Операції з пов'язаними сторонами

Кредитна спілка під час своєї діяльності може здійснювати операції з пов'язаними сторонами.

До пов'язаних сторін кредитна спілка, я зазначено в примітці 4.13 відносяться всі члени органів управління .

Розкриття інформації щодо фінансових послуг та інших операцій які здійснювались з пов'язаними сторонами:

Кредитна спілка «Бойківщина»
 фінансова звітність на 31 грудня 2020 року
 та за рік, що закінчився на зазначену дату
Примітки до фінансової звітності

Вид операції	Залишки заборгованості на 31.12.2020	Надання (залучення) в 2020р.	Залишки заборгованості на 31.12.2019	Надання (залучення) в 2019 р.	Залишки заборгованості на 01.01.2019
<i>(у тисячах гривень)</i>					
Надання кредитів, у т.ч. з терміном погашення:	504	1 711	654	2 924	768
<i>від 3 до 12 місяців</i>	-	-	21	39	8
<i>понад 12 місяців</i>	504	1 711	633	2 885	760
Нараховані відсотки по кредитах	1	65	5	240	3
Залучення депозитів, у т.ч.:	3 359	7 176	3 380	7 224	2 016
<i>до запитання</i>	-	94	-	318	22
<i>залучені на строк (до 3 міс.)</i>	165	201	6	192	149
<i>залучені на строк (від 3 до 12 міс.)</i>	1	1	88	111	22
<i>залучені на строк (> 12 міс.)</i>	3 193	6 880	3 286	6 603	1 823
Нараховані відсотки по депозитах	62	560	61	437	41
Інші операції (надані послуги)	-	109	-	110	-

Крім представленого вище, відповідно до вимог МСФЗ 24 кредитна спілка надає інформацію щодо компенсації провідному управлінському персоналу. До провідного управлінського персоналу у розумінні МСБО 24 кредитна спілка відносить членів правління та членів спостережної ради.

Категорії виплат	За 2020 рік	За 2019 рік
<i>(в тисячах гривень)</i>		
короткострокові виплати працівникам	1 673	1 564
виплати по закінченні трудової діяльності	-	-
інші довгострокові виплати працівникам	-	-
виплати при звільненні	-	-
Всього виплат	1 673	1 564

Операції з пов'язаними сторонами здійснювались кредитною спілкою на загальних підставах.

Примітка 22. Події що відбулись після звітної дати

Кредитна спілка оцінила події, що мали місце після дати балансу до 15 лютого 2021 року, дати, на яку ця фінансова звітність була підготовлена до випуску, та дійшла висновку, що питання, які вимагають розкриття, відсутні.

Голова правління

Качкинович Л.С.

Головний бухгалтер

Гарасим Р.Є.